

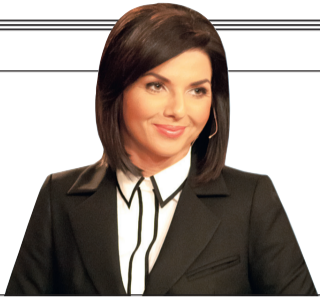

Хрещатик

+ TV-програма

газета київської міської ради

№92 (4492) | четвер | 3 липня 2014 р.

Рена НАЗАРОВА: «Створення суспільного телебачення наближає нас до європейських стандартів життя» стор. **6**

Віталій ДАНИЛЕНКО: «Багаті мають платити за бідних!» стор. **20**

Термін повірки лічильників продовжено

стор. **3**

Влада віддає повноваження

стор. **4**

Подорож у Країну Дитинства

стор. **8-9**

В столиці відбулася прем'єра балету «Дама з камеліями»

стор. **22**

Фестивальна пора

стор. **23**

НОВИНИ

У Києві створили єдину базу об'єктів зовнішньої реклами

На виконання доручення Київського міського голови Віталія Кличка щодо забезпечення максимальної прозорості в роботі міської влади КП «Київреклама» забезпечило відкритий доступ до інформації про об'єкти зовнішньої реклами в місті Києві, які розміщені відповідно до виданих дозволів.

Кияни можуть ознайомитися з інформацією про дозволи на об'єкти зовнішньої реклами у кожному з районів міста Києва — з точною адресою розміщення рекламоносія, його типом, найменуванням юридичної особи, яка є його власником.

На сайті КП «Київреклама» міститься інформація про майже 17 тисяч об'єктів зовнішньої реклами, в тому числі 500 інформаційних вивісок, яка щотижнево буде оновлюватися.

Ознайомитися з інформацією про об'єкти зовнішньої реклами, які розміщені у столиці відповідно до виданих дозволів, можна на офіційному сайті КП «Київреклама» за посиланням: <http://www.kievreklama.kiev.ua/index.php?name=Бази+даних>.

Столичні гектари порятують бюджет?

стор. **5**

Патріотичний флешмоб — у «Книзі рекордів України» стор. **2**

Київ прийняв етап Кубка Європи з триатлону стор. **21**

Медицина для людей

■ Киянам — якісні послуги, лікарям — гідну винагороду та пільги

Медична галузь столиці перебуває у доволі плачевному стані. Недостатня кількість лікарів, застаріле обладнання, нестача ліків, а у працівників — низький рівень доходів. Реформа галузі, яка в Києві впроваджувалася майже три роки, не принесла очікуваних результатів. Які зміни чекають на медицину найближчим часом, обговорили на колегії Департаменту охорони здоров'я КМДА за участі Київського міського голови Віталія Кличка.

Олена ЗАРЕЦЬКА | «Хрещатик»

КИЯНИ повинні отримувати якісні медичні послуги, а лікарі — достойну оплату своєї праці. Про це заявив Київський міський голова Віталій Кличко під час засідання колегії Департаменту охорони здоров'я, на якій були присутні головні лікарі медзакладів столиці.

Мер Києва наголосив, що для ефективної модернізації медичної сфери необхідно підвищити якість медичного обслуговування

і збільшити фінансування, яке діляється на ремонт поліклінік і лікарень, на закупівлю медобладнання та ліків. «Я переконаний, що медичною реформою в Україні — і в Києві зокрема, щоб вона була успішною, повинні займатися самі медики-управлінці, а не бюрократи», — зазначив Віталій Кличко та додав, що неправильним було те, що до пілотного проєкту щодо реформування медич-

Фото Олексія ІВАНЮБА

Під час Колегії Департаменту охорони здоров'я КМДА йшлося про зміни, які чекають на столичну медицину найближчим часом

ної галузі у двох районах столиці не були залучені ані медики, ані громадськість. Неналежним було й фінансування процесу змін.

Віталій Кличко закликав медичних працівників разом формувати плани ефективних змін, у яких зацікавлені і медики, і влада, і — найголовніше — суспільство.

«Давайте разом ці зміни втілювати. Столична влада справді

налаштована зробити все, щоб медики отримували достойну винагороду за свою роботу, а також реальні надбавки і пільги», — наголосив мер Києва, адже він переконаний, що саме сьогодні, коли країна отримала шанс на справжні зміни й реформи, потрібно якомога швидше модернізувати медичну галузь нашого міста. Адже держава, яка не дбає про здоров'я своїх громадян, не має майбут-

нього. Також Віталій Кличко висловив захоплення самовідданістю лікарів під час жаклих подій цього року.

«Я захоплювався мужністю і самовідданістю лікарів-волонтерів на Майдані, які, незважаючи на кулі й смертельну небезпеку, продовжували надавати медичну допомогу постраждалим і багатьом врятували життя», — зауважив мер Києва ■

«Молодь за єдину Україну»

■ Патріотичний флешмоб у столиці потрапив до «Книги рекордів України»

У флешмобі «Молодь за єдину Україну» взяли участь дві сотні активістів

У ФЛЕШМОБІ взяли участь дві сотні активістів, які вишикувалися у формі карти розміром 25 на 35 метрів. Учасники фігури тримали над головою жовті та блакитні аркуші паперу.

Студентка Ірина Марчук, дізнавшись про акцію із соцмереж, відразу ж вирішила долучитися. «При-

йшла підтримати флешмоб, аби показати, що наша молодь за єдину Україну», — каже дівчина. — Хочемо, щоб українці і надалі залишалися такими ж згуртованими. Тішить те, що люди підтримують патріотичні заходи. Ще рік тому навіть і не мріяла про те, що так об'єднаються схід і захід, південь і північ».

У захваті від події студент Київського національного університету ім. Т. Шевченка Олександр Ткачук. Хлопець аж просльозився, коли лунав гімн України. «Мені важко стримувати емоції», — пояснює Сашко. — Зараз наша країна переживає важкі часи. Дуже важливо не падати духом, вірити

Учасники флешмобу, який пройшов у неділю біля арки Дружби народів у столиці, створили фігуру жовто-блакитної карти України. Подію зафіксувала національна «Книга рекордів». Захід, присвячений єдності України, відбувся у столиці в рамках святкування Дня молоді.

Інна ГОНЧАРУК | «Хрещатик»

у перемогу і максимально підтримувати тих, хто воює за нашу державу».

За словами організатора флешмобу Леонарда Григор'єва, патріотичні акції необхідно проводити, особливо, коли у країні неспокійно. «Подібні заходи об'єднують молодь і додають віри у краще майбутнє України. Навіть у часи Великої Вітчизняної війни відбувалися концерти, розважальні та музичні програми. Тому я вважаю, що у цій ситуації акція є доречною. Наше завдання — підняти моральний дух українців, це людей заряджає», — зазначив пан Григор'єв.

Результат флешмобу зафіксували представники «Книги рекордів України» ■

коротко

Міська влада налагоджує співпрацю з Громадською радою при КМДА

Нещодавно перший заступник голови КМДА Богдан Дубас зустрівся з керівництвом Громадської ради при КМДА. Під час зустрічі її учасники обговорили проєкт Програми «Кроки наближення влади до громадян», шляхи вдосконалення функціонування Контактного центру м. Києва, який є основним каналом зв'язку влади з киянами щодо задоволення їхніх звернень і скарг та системи партнерських взаємовідносин міської влади і Громадської ради. «Кияни — патріоти свого міста, саме вони оцінюють якість роботи міської влади та вказують на наявність проблем. Щоб цей процес зробити максимально плідним, міська влада і громадськість повинні йти назустріч один одному та знаходити компроміс у вирішенні гострих питань. Удосконалення функціонування Контактного центру міста Києва як основного каналу зв'язку влади з киянами наразі є одним із пріоритетних напрямів роботи в налагодженні контакту з мешканцями столиці», — сказав Богдан Дубас.

Програмою «Кроки наближення влади до громадян» визначено низку актуальних питань щодо змін у діяльності влади відповідно до вимог Майдану у впровадженні європейських цінностей та принципів місцевої демократії в діяльності посадовців місцевої влади.

Термін повірки лічильників продовжено

■ Аби уникнути ажіотажу і паніки в столиці, вирішено подовжити перевірку приладів обліку до 1 січня 2015 року

Згідно з чинними нормами, до 1 липня, коли в дію увійшли нові тарифи на послуги ЖКП, кияни мали повірити встановлені квартирні лічильники. Повідомлення про це викликало справжній ажіотаж та подекуди навіть паніку — адже наявні потужності профільних столичних підприємств не дозволяли так швидко обслужити настільки велику кількість споживачів. Тож міська влада вирішила подовжити термін повірки для населення до 1 січня 2015 року.

Фото Бориса КОРТУСЕНКА

У столиці вирішено подовжити термін повірки лічильників для населення до 1 січня 2015 року

повірку відразу на місці. А сертифікат виконавець повірки надсилає до споживача близько 2-х тижнів з подальшою фіксацією сертифікату в ЖЕКу.

Однак потужності столичних підприємств, які мають ліцензію на ці процедури, не можуть впогратися з такою кількістю необхідних повірок у такі короткі терміни. Так, ДП «Укрметртестстандарт» може повірити близько 5 тисяч лічильників на місяць. 25 спецустановок, які дозволяють це зробити відразу у квартирі, можуть обслужити приблизно таку ж кількість приладів. Тобто, в місяць підприємство може здійснювати повірку 10-12 тисяч лічильників. А на обслуговування тих, що цього потребують на цей час, взагалі доведеться витратити майже чотири роки.

При цьому повірка одного лічильника — залежно від підприємства, що надає послугу — кияни-

ну обійдеться приблизно в 50 грн, а з виїздом додому — 90-120 грн.

У столичній адміністрації киян просять перестати панікувати — термін повірки лічильників продовжили до кінця цього року. Окрім того, Дмитро Новицький наголошує: інтервал між повіркою лічильників становить 3-4 роки. Тобто, якщо цей термін ще не сплив, не потрібно проходити додаткову перевірку. У такому випадку необхідно взяти паспорт лічильника, де вказаний останній час повірки, та віднести цей документ до ЖЕКу.

Також киян закликають уважно прочитати цей паспорт на прилад обліку, адже лічильники також мають термін експлуатації — він становить близько 10 років (залежно від виробника). Нині ж майже 90 % лічильників у місті вже відслужували цей термін і їх необхідно замінити. Один новий прилад обліку обійдеться бюджету сім'ї в 100-120 грн ■

Олена ЗАРЕЦЬКА | «Хрещатик»

НАРАЗІ у Києві майже 689 тисяч лічильників потребують повірки, всього їх встановлено 1 мільйон. Про це під час робочої наради на чолі з першим заступником голови КМДА Богданом Дубасом заявив директор Департаменту житлово-комунальної інфраструктури Дмитро Новицький. Як роз'яснює «Хрещатик» посадовець механізмів такої повірки два. Перший — з демонтажем приладу обліку, що триває не більше місяця. При цьому споживач сплачує за воду згідно з середньомісячними показниками лічильника. Організація, яка здійснює повірку, має надати відповідний сертифікат.

Другий варіант — без демонтажу. Ліцензована фірма проводить

КОРОТКО

Прокуратура повернула землю в центрі столиці

За втручання прокуратури Шевченківського району суд зобов'язав товариство повернути столичній громаді земельну ділянку на вул. Б. Хмельницького, 58-а вартістю майже 2 млн гривень.

У 2004 році на підставі рішення Київради вказану ділянку площею 0,2 га було передано в оренду приватному підприємству для будівництва, експлуатації та обслуговування житлово-громадського комплексу.

Термін дії договору оренди закінчився ще у 2009 році, та попри це приватна структура й надалі продовжувала користуватися землею. Нині сама ділянка заставлена тимчасовими спорудами і жодних будівельних робіт на ній не проводиться.

Господарський суд міста Києва підтримав позовні

вимоги прокуратури та зобов'язав товариство повернути місцевій громаді земельну ділянку, привівши її в належний стан.

На станції метро «Майдан Незалежності» розпочнеться ремонт ескалатора

Вчора розпочався плановий ремонт ескалатора № 2 на станції метро «Майдан Незалежності». Роботи триватимуть до 22 серпня. У столичному метрополітені повідомили, що у цей період для пасажирів працюватимуть три інші ескалатори.

Крім того, триває плановий капремонт трьох ескалаторів на пересадочному вузлі між станціями «Палац спорту» та «Площа Льва Толстого». Він проводиться по чергово та триватиме до 22 серпня 2014 року.

Фото Олександра ВАХОВА

До організаційного комітету вже надійшло понад півтори сотні заявок на участь у конкурсі «Меморіал Героям Небесної Сотні»

Пам'яті Небесної Сотні

■ У конкурсі «Меморіал Героям Небесної Сотні» беруть участь архітектори, скульптори, художники, а також пересічні громадяни

Понад півтори сотні заявок на участь у конкурсі «Меморіал Героям Небесної Сотні» вже надійшло до організаційного комітету. Пропозиції надсилають з усіх куточків України і навіть із-за кордону. Заявки будуть приймати до 23 липня. Тим часом фахівці разом із киянами щотижня обговорюють умови та деталі конкурсу.

Інна ГОНЧАРУК | «Хрещатик»

КИЯНКА Ірина Громова вважає, що на місці загибелі людей на Майдані потрібно встановити пантеон, поруч облаштувати музей. «Треба, щоб нащадки знали своїх героїв», — каже жінка. — Ми повинні увіковічнити пам'ять про людей, які поклали своє життя за краще майбутнє України».

Мешканець столиці Віталій Мельник на вулиці Інститутській бачить пам'ятник Героям Небесної Сотні і церкву, де люди могли б помолитися за душі загиблих. «Обов'язково потрібно перейменувати вулицю Інститутську на Героїв Небесної Сотні», — переконаний чоловік. — Не важливо, яких розмірів буде пам'ятник — головне, щоб сучасники не забували своїх героїв».

За словами головного архітектора Києва Сергія Целовальника, Україна вперше так при-

слухається до ініціатив громадськості. «На обговорення щоразу приходять люди, які вносять свої пропозиції. Це свідчить про те, що ця тема зачепила нас усіх», — наголосив Сергій Целовальник.

Координатор оргкомітету конкурсу Ганна Бондар розповіла, що конкурс передбачає вирішення кількох питань. «Ми спрямовані на три речі: увіковічнення подій революції, пам'яті про загиблих людей і ревіталізація центрального ядра Києва. Працюємо над такими ініціативами, як конкурс «Місто Майдану», створення музею Революції, культурного центру в Українському Домі. Таких задумів понад десяток. Наразі шукаємо формат взаємодії, аби створити великий спільний проект. Є ще багато питань, які необхідно детально продумати та обговорити», — зазначила Ганна Бондар ■

Влада віддає повноваження

■ Президентські поправки до Конституції надають можливість кожному взяти участь в управлінні державою

Верховна Рада цього тижня взялася за роботу над проектом змін до Конституції України, внесеним Главою держави 26 червня. Сьогодні, у четвер, 3 липня, як очікується, депутати мають проголосувати за цей документ у першому читанні. Що він дає місцевому самоврядуванню і киянам? «Хрещатик» з'ясував це питання.

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

До керівництва рукою подати

Скоро в Україні такі вислови, як «влада далеко», «докричатися до влади», втратять актуальність. Поправки до Конституції, внесені Президентом України до Верховної Ради, призведуть до того, що влада буде на відстані «втягнутої руки». І не потрібно їздити шукати правди у Києві, бо більшість питань вирішуватиметься на рівні села, селища, міста.

Як зазначив сам Петро Порошенко у зверненні до українського народу з нагоди Дня Конституції, завдяки реформі «вперше більше прав отримає не Президент чи парламент, а носій влади — народ та органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські, районні та обласні ради». При цьому децентралізація, яка закладена у поправках до Конституції, «передбачає розширення повноважень місцевих громад, зокрема й у питаннях історичної пам'яті, культурних традицій та мовної політики». Водночас щодо однієї з гострих проблем — мовної — Глава держави чітко зазначив: державною мовою була, є й буде українська.

На практиці це означатиме, що, скажімо, Київрада зможе ухвалювати рішення про розвиток мов нацменшин у столиці, вирішуватиме проблеми забудов та майже всі інші питання на рівні міста. Центральна влада за такого балансу повноважень залишить собі наглядові функції та координацію дій в умовах надзвичайного стану. Натомість, за логікою реформи, місцева влада стане ближчою до народу, що, своєю чергою, зумовить відповідальність як депутатів, так і людей, котрі їх обрали. Тим не менше, Президент дістає право розпускати місцеві ради, якщо їхні дії суперечать Конституції, але виключно за рішенням Конституційного Суду. Замість місцевих адміністрацій запроваджуються виконавчі комітети, а від глави держави на місцевому рівні діятимуть його представники.

Не всі раді щедроті влади

Однак, попри очевидну необхідність реформування й децентралізації влади, у Верховній Раді проект поправок до Конституції зустріли неоднозначно. Зокрема

лідер фракції «Батьківщина» Сергій Соболєв під час виступу на пленарному засіданні назвав запропоновані зміни «косметичними», а в кулуарах більш відверто наголосив на тому, що вони не мають нічого спільного з децентралізацією влади. Народний депутат вважає, що у разі реалізації цих змін без коректив розпочнеться «перетягування ковдри», у кого більше повноважень. Не в захваті від поправок до Конституції й фракція «Свобода». За словами віце-спікера Руслана Кошулинського, запитання виникають до механізму призупинення або розпуску місцевої ради представником Президента. Він вбачає у цьому збільшення повноважень Глави держави. Також критично віце-спікер поставився до заміни назви територіальної одиниці «область» на «регіон». За його словами, оскільки це механічна заміна, а територіально поділ залишається таким, яким він є нині, то «сенсу цього робити я не бачу». А от місцевій владі проблем додається: «Скільки обласній раді потрібно змінити печаток, документів для того, щоб називатись регіоном?».

Уся робота — попереду

Натомість представник фракції УДАР Валерій Карпунцов у коментарі «Хрещатику» зазначив, що поправки до Конституції, запропоновані Президентом до розгляду у парламенті, є лише концептуальними основами, «а все інше конкретизується у законах. Питання децентралізації влади на рівні Конституції декларується, окреслюється перерозподіл і відмова від певних повноважень, нова конструкція, котра підкріплюється законами». Коментуючи закиди опонентів щодо права Глави держави розпускати місцеву раду, пан Карпунцов наголосив, що «Президент, ділячись частиною певних повноважень, бере собі запобіжники. І це логічно. Якщо Президент все-таки залишається гарантом дотримання конституційних прав громадян, верховним головнокомандувачем і особою, яка здійснює зовнішню політику, то, відповідно, питання,

коментар експерта

Голова ГО «Громадська рада самоврядування» Віталій КОМОВ

— Підхід, який пропонується втілити у процесі оновлення Конституції та покласти в основу муніципальної реформи, слід розглядати як суттєвий крок назад у порівнянні з ідейними засадами, закладеними у чинній Конституції. Адже попри суттєві протиріччя, які існують у сучасній конституційній моделі місцевого самоврядування, концептуально вона базується на громадянській доктрині, прихильниками якої є більшість експертів з питань місцевого самоврядування та муніципального права. Натомість використання термінів «громада» або «жителі громади» замість наявного у чинній Конституції визначення «територіальна громада» значною мірою знецінює феномен місцевого самоврядування. Така зміна понять стає причиною фактичної ліквідації самостійного суб'єкта, права якого як головного носія функцій та повноважень місцевого самоврядування визнані та гарантовані державою. Адже «жителі громади» та сама «територіаль-

на громада» — це різні за своєю природою, функціями та місцем у системі місцевого самоврядування суб'єкти. Жителі — це індивідуальні суб'єкти права на участь у здійсненні місцевого самоврядування, які можуть реалізувати його як особисто, так і колективно, а територіальна громада — це колективний суб'єкт, соціальна спільнота. Жителі утворюють свою територіальну громаду — первинний суб'єкт системи місцевого самоврядування, залишаючись при цьому самостійними суб'єктами права. Реалізація державницької моделі місцевого самоврядування в умовах відсутності сталих демократичних традицій, суперечливої внутрішньої політики, у тому числі й у сфері муніципального та регіонального розвитку, закостенілості бюрократичного апарату, корупції на всіх рівнях влади, фактичної відсутності мотивації та стимулів для розвитку самоврядної ініціативи людей, стане суттєвим бар'єром на шляху прогресу.

які пов'язані з захистом громадян, повинні координуватися ним».

А ось головна робота з децентралізації влади, у тому числі й для Верховної Ради, — попереду. Як зазначив Валерій Карпунцов, «наприклад, основа місцевого самоврядування — це майно, кошти, земля. Для того, щоб усе це було справді децентралізоване, треба здійснити інвентаризацію земель, щоб чітко розуміти, де землі громади, де землі спільного використання, а де загальнодержавні. Треба також чітко провести інвентаризацію майна: де майно громади, де спільного використання, де державне. Третє питання — податків, питання побудови податкової системи, не зверху донизу, а знизу доверху. Тобто це Податковий кодекс, Бюджетний кодекс, закон про місцеве самоврядування, можливо, там по виборах. Ось так вибудо-

вувється новий баланс влади». На запитання, чи реально ухвалити у першому читанні президентські конституційні поправки у четвер, 3 липня, пан Карпунцов відповів, що «є всі шанси. Потрібно 226 голосів, думаю, вони знайдуться».

Альтернативний варіант — створення нової тимчасової конституційної комісії (ТКК), котра б опрацювала президентські поправки й додала б депутатські. Створити таку ТКК запропонувала фракція «Батьківщина». УДАР, як зазначив Валерій Карпунцов, не проти появи такої комісії: «Термін попередньої ТКК спливає 25 червня, але там просто не було чого обговорювати, не було проекту. Нині предмет для обговорення є».

Хоч би як там було, але тих, хто виступав би проти самої ідеї децентралізації влади, у парламенті відшукати складно. І це є позитив ■

Що пропонує Президент змінити

1. Систему адміністративно-територіального устрою складають адміністративно-територіальні одиниці: регіони, райони, громади.

2. Проектом змін до Конституції скасовуються місцеві державні адміністрації, а також посади голів ОДА (губернаторів). Натомість запроваджується інститут представників Президента України, які діють у районах і регіонах, здійснюють нагляд за відповідністю Конституції та законам України актів органів місцевого самоврядування та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, координують взаємодію територіальних органів центральних органів виконавчої влади, а також здійснюють інші повноваження, визначені Конституцією та законами України.

3. Президент скасовує акти Ради Міністрів Автономної Республіки Крим; за поданням представника Президента у відповідному регіоні зупиняє дію рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи органу місцевого самоврядування з мотивів його невідповідності Конституції з одночасним зверненням до Конституційного суду щодо його конститу-

ційності. Встановлене висновком Конституційного суду порушення рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи органу місцевого самоврядування Конституції є підставою для дострокового припинення Президентом повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування.

4. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, надходження місцевих бюджетів, у тому числі місцеві податки і збори, частина загальнодержавних податків, земля, природні ресурси, що є у власності сільських, селищних, міських громад, а також об'єкти, що є у власності районних і обласних рад. При цьому витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою.

5. Сільські, селищні, міські, районні, обласні ради можуть у порядку, визначеному законом, надавати в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці статус спеціальної російської мови, іншим мовам національних меншин України.

**483 гривні
за метр квадратний**

Йдеться не про столичне житло, про її землю. Саме стільки, за середньою базовою вартістю чинної нормативної грошової оцінки, коштує один квадратний метр київської земельки. Дешево, чи не так? Але саме с таких обчислювань сплачують податки до міського бюджету ті підприємці, котрі орендують або беруть у користування міські земельні метри. Про це розповів директор Департаменту земельних ресурсів КМДА Юрій Кулаковський у п'ятницю, 27 червня, на засіданні постійної комісії Київради з питань бюджету та соціально-економічного розвитку міста. Посадовець доповідав його учасникам щодо нагального для столиці питання, яке має не вельми цікаву назву «Про затвердження технічної документації з нормативної грошової оцінки земель міста Києва». Як зазначив пан Кулаковський, нормативна грошова оцінка земель є базою для оподаткування і, наприклад, у випадку з Києвом показники не переглядалися з 2007 року. Відтак цифри, м'яко кажучи, застаріли. Як-от, вартість одного квадратного метра столичної землі, згідно з чинною нормативною грошовою оцінкою земель Києва, коштувала в середньому 385 гривень, і лише з 1 січня 2013 року цей показник було проіндексовано до 483 гривень. Натомість у Львові один метр землі, знову ж таки — за місцевою нормативною грошовою оцінкою, в середньому має вартість у середньому 578 гривень. «І це в місті, де немає метрополітену і багато чого іншого, хоча воно велике, розвивається», — зауважив Юрій Кулаковський.

За його словами, проект нормативної грошової оцінки київських земель підготовлено, його розробка коштувала 2 мільйони 900 тисяч гривень, але експерти-розробники рахували за показниками 2013 року. За проектом, Київ розбито на зони, на кожній ділянці проведено різноманітні оцінки та експертизи, виходячи з яких і складалася ціна одного квадратного метра землі. «Існує 725 економіко-планувальних зон. У кожній зоні ставки або зросли в 1,5-2 рази, або зменшилися. Але зменшення незначні, подекуди — на 8%», — зазначив Юрій Кулаковський. Тим не менше, навіть у такому вигляді проект корисний і потребує невідкладної ухвали. Чому?

Ціна питання

Як зазначив директор Департаменту земельних ресурсів, проектом нової нормативної грошової оцінки земель передбачається підвищити середню ціну 1 квадратного метра столичної земельної ділянки з 483 до 686,40 гривні, тобто — майже на 42%. При цьому достатньо простежити обсяги надходжень до київського бюджету від землі, щоб поспішити з вирішенням цього питання. Так, у 2011 році від земельного податку та орендної плати столична скарбниця отримала 1 мільярд 900 тисяч гривень, у 2012 році — 2 мільярди 152 мільйони гривень, у 2013 році — 1 мільярд 915 мільйонів гривень. Планові показники надходжень від орендної плати та земельного податку у нинішньому

Столичні гектари порятовують бюджет?

■ Профільна комісія рекомендує Київраді дати дозвіл на розробку нової нормативної оцінки земель

Те, що київський бюджет не витримує навіть поточних навантажень, загальновідомо. Під грозою зриву — завершення ремонту у школах до 1 вересня. А про те, що кризь різноманітні «шпаринки» столична скарбниця втрачає сотні мільйонів, знають лише депутати Київради, та й то не всі. Одна така «шпаринка» коштує понад 500 мільйонів гривень. І це — земля. Та чи буде впорядковано це питання?

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

році складають 4 мільярди 368 мільйонів гривень. Тож є заради чого боротися. Юрій Кулаковський звернув увагу на те, що за нормативною грошовою оцінкою 2007 року, сумарно київські землі коштували 21,4 мільярда гривень, а на початок цієї розробки — 43,6 мільярда гривень. Тобто, за 7 років у міські землі було вкладено понад 20 мільярдів гривень.

До того ж, у 2015 році цю суму можна буде ще збільшити. Легко помітити — коли у 2012 році столичний бюджет отримав від землі більш ніж 2 мільярди гривень, то минулого року до цього показника обсяги надходжень не дотягли. А причина в тому, що користувачі та орендарі не поспішають оформлювати земельні відносини. Так, доки документи на оформленні, вони сплачують 1% оціночної вартості (нормативної грошової оцінки), а якщо документи належним чином оформлено — від 3% до 12% нормативної грошо-

вої оцінки. Ухвала нової нормативної грошової оцінки стимулює оформлювати ділянки офіційно, бо нові ставки стануть чинними лише з 1 січня 2015 року. Загалом, прийняття рішення про нову нормативну грошову оцінку земель,

«за нашими підрахунками, може збільшити надходження до бюджету на 50-70 мільйонів гривень на рік», зазначив Юрій Кулаковський.

Однак є нюанс. За Податковим кодексом, якщо Київрада не встигне ухвалити позитивне рішення

й опублікувати нову нормативну грошову оцінку земель (до речі, у газеті «Хрещатик») до 15 липня 2014 року, відповідне рішення буде введено у дію лише наступного бюджетного року, тобто, аж у 2016 році. Водночас, українське законодавство містить вимогу про перегляд нормативної грошової оцінки земель кожні 5-7 років. Остання нормативна грошова оцінка київських земель здійснювалася у 2007 році. Термін дії чинної нормативної грошової оцінки земель спливає 1 вересня 2014 року.

«За» і «проти»

Постійна комісія Київради з питань бюджету та соціально-економічного розвитку міста висловила за те, щоб винести введення нової нормативної грошової оцінки київських земель на розгляд Київради з рекомендацією ухвалити рішення. Цю позицію було одногосло підтримано всіма членами комісії. Але її голова Андрій Странніков не виключає, що Київрада буде не такою одноставною щодо цього. На його думку, про це свідчить ставлення до проблеми іншої постійної комісії Київради — з питань містобудування, архітектури та землекористування: «Вони створили робочу групу з її вивчення. Наскільки мені відомо, тенденція така, що буде категоричне «ні», оскільки це негативно позначиться на тих, хто дійсно веде бізнес на землі, можуть бути скорочення якісь певні, ну, і так далі... Наша позиція — не можна затягувати з вирішенням питання. Вони розглядають під іншим ракурсом цю проблему, але, я думаю, нам вдасться досягти консенсусу. Головне завдання бюджетної комісії — щоб бюджет наповнювався і щоб кожна копійка використовувалася ефективно. І я вважаю, що саме цей документ (нормативна грошова оцінка земель) відповідає обом цим критеріям». Начальник Головного управління Держгемагентства у Києві Сергій Левцов також передбачає спротив, наприклад, у вигляді того, що «підуть листи від депутатів». При цьому депутат Київради Віктор Білич зауважує, що «основна проблема буде з тими, хто орендує земельну ділянку під комерційне використання і великі площі заводів і так далі», оскільки вони сплачують від 3% до 12% нормативної грошової оцінки. Як вважає столичний депутат, можна застосувати політику гнучких ставок податків та оренди, щоб захистити, скажімо, підприємства, які можуть постраждати ■

Для чого потрібна нормативна грошова оцінка земель

Відповідно до «Порядку нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів», затвердженого наказом Держкомзему, Мінагрополітики, Мінбудархітектури, Української академії аграрних наук 27.01.2006 р. та зареєстрованого Мін'юстом 05.04.2006 р., нормативна грошова оцінка земель використовується для визначення розміру земельного податку, держимита при міні, спадкуванні та даруванні земельних ділянок згідно із законом, орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва, а також під час розроблення показників та механізмів економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель. Також інформаційною базою для нормативної грошової оцінки земель населених пунктів є їх генеральні плани та проекти планування і забудови населених пунктів, матеріали економічної оцінки території, матеріали інвентаризації земель населених пунктів, проекти забудови та розподілу території населених пунктів, місцеві правила забудови.

Рена НАЗАРОВА:

«Створення суспільного телебачення наближає нас до європейських стандартів життя»

Події на Майдані вкотре довели, що громадськість вимагає незаангажованої та об'єктивної інформації від ЗМІ. Найактивніше розвитком цих питань сьогодні займається столиця — незабаром тут нарешті може з'явитися незалежний суспільний мовник. Що наразі відбувається у цьому напрямку, в інтерв'ю «Хрещатику» розповіла координатор ініціативної групи зі створення суспільного телебачення Києва (СТК), депутат Київради Рена Назарова.

Марта КОХАН | «Хрещатик»

Чи доопрацьовано проект статуту СТК та яким є алгоритм його утворення?

Р. Н.: В процесі діяльності робочої групи з підготовки рішення Київради «Про створення суспільного телебачення Києва» комісії Київради з питань інформаційної політики та реклами в проект статуту було внесено доповнення та зміни. Але з огляду на складність цього документа та новизну (адже ніхто ще не робив щось схоже) ми ще не готові виносити проект на комісію. І будемо просити її продовжити термін роботи нашої групи. Алгоритм утворення СТК зовні досить простий. Київрада, яка, з одного боку, представляє інтереси киян щодо створення СТК, а з іншого — є засновником ТРК «Київ», реорганізовує цю телекомпанію. І статут нової телекомпанії СТК теж прийме Київрада. Але зсередини алгоритм створення досить складний, і з приводу окремих моментів зараз точаться дискусії. Тож іще почекаємо з оприлюдненням механізму утворення СТК. Комісія планує винести проект рішення про створення СТК на голосування Київради десь наприкінці липня.

Наскільки концепція СТК відповідає світовому досвіду?

Р. Н.: Ми брали за зразок українську модель, викладену в Законі «Про суспільне телебачення та радіомовлення України». А, відповідно, сам закон дуже багато в чому спирається на світовий досвід, який його автори збирали кілька років по всьому світу. До речі, цього тижня в Києві відбулась міжнародна конференція, яка так і називалася «Від державного до суспільного мовлення», в якій я теж взяла участь. Виступи провідних медіа-експертів Європи засвідчили, що процес створення суспільного телебачення в Україні наближає нас саме до європейських стандартів життя. До того ж, ми брали на себе відповідні зобов'язання перед Радою Європи та ЄС. Присутність же на конференції прем'єр-міністра Арсенія Яценюка та його палка промова свідчать, що це не тільки декларації, а процес реально зрушився з місця. Що ж до дискусій, які точаться довкола суспільного ТВ як у країні в цілому, так і в столиці зокрема, то це абсолютно природний процес. В кожній європейській країні суспільне мов-

лення будувалось індивідуально, враховуючи особливості кожної держави. Звісно, що й нам не вдасться просто скопіювати чийось модель, адже створюємо телебачення суспільним за своєю суттю, а не за формою.

Чи вже формується команда і якою буде редакційна політика? Чи буде це повністю незалежним проектом і як ставиться влада до цих ініціатив?

Р. Н.: Про команду говорити ще зарано. До того ж це питання не до мене. В тому й суть, що редакційну політику та команду буде визначати наглядова рада СТК, на яку я особисто не матиму впливу. Якщо, звісно, фракція чи громадська організація не делегує мене до наглядової ради.

Мер Києва Віталій Кличко публічно підтримав цю ініціативу київської громадськості, та й депутати, з якими я спілкуюсь, підтримують створення СТК, є порозуміння й у профільній постійній комісії, в тому числі і з боку її голови — Олени Матузко. Тож про якийсь владний опір говорити не доводиться. Найближчим часом подивимось, як буде позиціонувати себе щодо СТК нове керівництво департаментів та управління КМДА. Адаже зазвичай бюрократичний та чиновницький опір чиниться саме там.

Довідка «Хрещатику»

Рена Назарова народилася 24 травня 1983 в Києві.

Український журналіст, громадський діяч, політик. Член Національної спілки журналістів України, впродовж 7 років автор і ведуча соціального ток-НЕшоу «Київський форум», лідер однойменної громадської організації, депутат Київради 7 скликання (№ 3 у списку партії «УДАР» Віталія Кличка).

Магістр журналістики. Закінчила Інститут журналістики Київського національного університету ім. Т. Шевченка (2006 р.)

З 2004 року працює на телебаченні. Ведуча програм «За київським часом», «Місце зустрічі: Хрещатик, 26», «По суті», «Інший погляд».

2009 р.— головний редактор творчого об'єднання «Перший громадський» Київської державної телерадіокомпанії.

2012-2013 р р.— шеф-редактор газети «Київський форум».

З 2007 по 2014 р.— автор і ведуча соціального проекту — ток-НЕшоу «Київський форум»: спочатку на Київському державному телебаченні, після — на телеканалі ZIK.

А які принципи та механізми формування наглядової ради?

Р. Н.: Ви знаєте, відповіді на ці питання чітко прописані в проекті статуту, який викладено на нашому сайті www.ctkiev.org. Адаже, як кажуть, диявол криється в деталях. Скажу головне: наглядову раду будуть обирати, а не призначати.

Скільки необхідно коштів для впровадження СТК, якими будуть джерела фінансування? Кияни готові платити абонплату? Чи передбачаються надходження від реклами?

Р. Н.: На першому етапі фінансування буде бюджетне, десь через рік вийдемо на комбіноване. Поки що детально, з цифрами про це казати зарано. За якісний продукт люди готові платити, але чи зможемо ми реалізувати зручну

та дієву систему оплати — покаже час. Адаже якщо кожен наш глядач щомісяця сплачуватиме по 3 гривні, майбутній телекомпанії цього буде достатньо. Але щоб ці 3 гривні сплатити, треба витратити на сам платіж більше. Така вже реальність вітчизняної платіжної системи. Тож роботи в цьому напрямку в нас більше ніж достатньо.

В самій рекламі нічого поганого немає. Якщо вона не дуже нав'язлива та не пропонує те, що шкодить людям. Адаже можна рекламувати багато чого корисного, красивого, цікавого, доброго. Така реклама буде обов'язково.

Яким буде програмне наповнення? Яку частку у мовленні може займати трансляція засідань Київради та постійних комісій і чи готові депутати до відкритої роботи?

«Київський форум» висвітлює актуальні для киян проблеми, сприяє їх вирішенню. Серед гостей форуму — політики, чиновники, депутати Київради, представники ГО, журналісти та соціально активні кияни. Основні теми «Київського форуму» — незаконні забудови, житлові проблеми, знищення зелених зон, реформа ЖКГ, транспортна криза, тарифна політика, якість медичного обслуговування, вибори в столиці тощо. Гасло форуму: «Доля нашого міста — тільки в наших руках». Медіа-проект «Київський форум» об'єднує телепередачу, інтернет-сайт, однойменну газету і ГО. Проект некомерційний, існує на кошти громадської організації.

Політична діяльність Рени Назарової: жовтень 2012 р. — кандидат у депутати Верховної Ради України по 222-му округу в м. Київ (II місце, 25 % голосів); травень 2014 р.— депутат Київради, № 3 у списку партії «УДАР» Віталія Кличка.

Патріотка, прихильниця сильної і самостійної української держави без політичної інтеграції в будь-які військово-політичні угруповання. На місцевому рівні підтримує відновлення реального розгалуженого місцевого самоврядування.

Р. Н.: Трансляція Київради однозначно буде. Про все інше поки говорити зарано, та й не всі ці питання до мене.

Коли орієнтовно СТК запрацює та які основні труднощі можуть виникати (ресурсно-технологічні, фінансові, кадрові, політичні)?

Р. Н.: Люди, які хоча б раз зробили щось конкретне в нашій країні, знають: головні проблеми — кадрові. Від нової команди СТК і залежить дата виходу його в ефір. Тому після голосування в Київрадї — я сподіваюсь, воно буде результативним — наглядова рада одразу візьметься за формування нової команди СТК. Вірю, що спільними зусиллями ми нарешті створимо суспільне телебачення для киян.

Ходять чутки, що за ініціативою створення СТК насправді криється спроба рейдерського захоплення телеканалу «Київ». Ви якось це прокоментуєте?

Р. Н.: Взагалі коментувати чутки — справа невдячна. Та з огляду на суспільну значущість нашої ініціативи, кілька слів я все-таки скажу. По-перше, СТК буде відрізнятися від усіх інших вітчизняних телеканалів саме за принципом управління. Відтак, СТК не можна захопити, навіть якщо й знайшлися охочі на такий «ласий шматок». По-друге, особисто я не маю наміру входити до керівництва СТК. Це не моя місія. Як я вже неодноразово говорила, це не моя особиста ініціатива, вона належить виключно громадськості. Моє завдання — допомогти людям втілити в життя їхню ідею. По-третє, голосувати за створення СТК буде вся Київрада. А це колективний орган. Відтак, рішення про створення СТК прийматиметься саме колективно. Навряд чи хтось може сказати, що я маю вплив на таку кількість депутатів ■

Гроші для знань

■ Столиця виділить кошти на підготовку шкіл до нового навчального року

До знань, що, як відомо, є світлом, київські школярі ризикують цього року розпочинати свій шлях у темряві: борги за світло у школах, а тут ще й ремонти до 1 вересня під загрозою зриву. Тому столичні депутати на спільному засіданні «бюджетної» та «освітнянської» комісії рекомендували Київграді виділити необхідні кошти на освітянські потреби.

Світлана МАЖУРИНА | «Хрещатик»

КОМІСІЯ з питань освіти, науки та інноваційної політики разом з бюджетною комісією підготували проекти рішень щодо підготовки закладів освіти до нового навчального року, а також щодо затвердження міської цільової програми з оздоровлення та відпочинку дітей Києва на період до 2018 року. Як повідомила директор Де-

партаменту освіти і науки, молоді та спорту КМДА Олена Фідонян, «бюджетом міста Києва на підготовку навчального року передбачено 97 млн грн. Станом на сьогодні проплачено всього 11 % з виконаних робіт, що є занадто мало. Тому що навіть на закупівлю матеріалів для здійснення ремонтних робіт потрібно більше гро-

шей». За її словами, потрібно якомога швидше прийняти рішення щодо збільшення фінансування для підготовки до навчального року. Також у ході підготовки до навчального року передбачено виконання п'яти розпоряджень на суму 60 млн грн. Це відновлення роботи 12-ти дошкільних навчальних закладів, заміна вікон у дитсадках, оновлення обладнання на харчоблоках, експерименти щодо

встановлення лічильників. Та профінансовано це все лише на 1 %. Тож пані Фідонян наполягала на збільшенні фінансування. Озвучила вона й проблему можливого вимкнення водопостачання та електроенергії школам за борги. Тільки «Київенерго» заклади освіти заборгували близько 600 тис. грн. Однак в бюджетній комісії звернули увагу на те, що запити освітян не погоджені належним

чином. Тому на школи їм вдалося «вибити» схвалення комісії тільки на суму наявних і підтверджених документами боргових зобов'язань (близько 7-8 млн грн). За підсумками засідання, Олена Фідонян зазначила, що «ми ще на 55 млн грн не задоволені».

У свою чергу, голова комісії з питань освіти, науки та інноваційної політики Наталія Шульга наполягла на внесенні до порядку денного питання щодо затвердження міської цільової програми з оздоровлення та відпочинку столичних дітей на період до 2018 року. Ця програма була підготовлена в минулому році, ще у вересні місяці, але через те, що не було регулярних сесій Київграді, вона не була затверджена. А для того, щоб профінансувати оздоровлення дітей, і особливо дітей «специфічних» категорій, потрібно, щоб програма була затверджена, зазначила вона.

Тож, аби виправити ситуацію якнайшвидше, голова бюджетної комісії Андрій Странніков запропонував вивчити ці питання та розглянути їх на сесії 3 липня, якщо вони будуть погоджені відповідними департаментами ■

Сім разів відміряй — один відріж

■ Постійна комісія Київграді вирішила не «викорчовувати» всі МАФи, а створити прозорі схеми їх розміщення

Кожна нова владна команда оголошувала війну МАФам, але з часом їх тільки більшало. Нині кияни знову можуть сподіватися на очищення міста від кіосків. Але цього разу, скоріш, буде застосовано зважений підхід. Принаймні, депутати на засіданні постійної комісії Київграді з питань торгівлі, підприємництва та регуляторної політики пропозицію знести всі МАФи, а потім думати, що робити далі, відхилили. Натомість створюється комісія із залученням представників зацікавлених сторін: депутатів, експертів, підприємців.

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

РАДИКАЛЬНЕ вирішення проблеми запропонував депутат Київграді Олександр Пабат — дати доручення виконавчому органу розглянути питання демонтажу всіх МАФів на території Києва і розробити схему місць, де потрібна така дрібна торгівля, із чітким визначенням, чим там можна торгувати. Як розповіла помічник депутата, у подальшому можна було б розглянути питання про пересувні торгові заклади або про відведення під МАФи обмежених територій.

Натомість представники громадськості виступили рішуче проти. Так, Андрій Євдокименко від ГО «Правозахист» наголосив, що такий підхід економічно убивчий для бюджету столиці, оскільки МАФи дають, за різними підрахунками, від 150 до 300 тисяч робочих місць. «Просто викинути на вулицю цих людей було б неправильно», — наголосив він. Неоднозначно сприйняли пропозицію й депутати. «Такий проект рішення, можливо, має право на життя», — зазначила секретар комі-

сії Київграді з питань торгівлі, підприємництва та регуляторної політики Олена Овраменко. — Але у сьогоднішніх умовах, коли не працює виробництво, не будуються нові заводи і фабрики, люди в цих тимчасових спорудах отримують прибутки і працюють, і їхні сім'ї якось виживають. Сьогодні демонтувати МАФи, нічого не пропонуючи їм на заміну, просто неможливо. Але та схема, яка була розроблена Київголовархітектурою, теж не влаштовує ні підприємців, ні киян, бо є абсолютно корупційною». Водночас депутат наголосила, що є місця, де тимчасові споруди не можуть залишатися, бо це небезпечно. Відтак запропонувала спершу дати доручення районним державним адміністраціям провести інвентаризацію МАФів: «Вони сьогодні працюють й повинні заплатити до бюджету податок за 2014 рік. І там, де вони мають право розміщувати МАФи, підприємці не повинні дрижати в очікуванні дільничного працівника чи якоїсь силової структури».

Натомість член комісії Юлія Лимар зазначила, що сьогодні є альтернатива для власників МАФів: «Насамперед це норма Закону «Про благоустрій населених пунктів». У ній визначено, що власник тимчасової споруди, розташованої на території об'єкта благоустрою державної чи комунальної власності, зобов'язаний забезпечити належне утримання прилеглої до тимчасової споруди території або може брати пайову участь в утриманні цього об'єкта благоустрою на умовах договору, укладеного з підприємцем. Я пропоную з метою забезпечення єдиних правил гри для всіх підприємців, щоб не було цієї альтернативи, що частина підприємців утримує, а частина сплачує пайові внески».

Є ще один аспект проблеми МАФів — скорочення мережі невеличких продуктових магазинів, унаслідок чого, зокрема у центральних районах столиці, складно купити хліб чи молоко. І що робити із тими МАФами, котрі встановлено на законних підставах? Тож комісія одногласно ухвалила рішення відхилити проект Олександра Пабата.

У будь-якому разі проблема МАФів не знімається з порядку денного київської влади. «У нас у плані роботи — розгляд цього питання на комісії. Ми будемо його вивчати, залучати громадські організації, залучати думку жителів міста Києва і будемо приймати положення, яке задовольнить усіх — і бізнес, і владу, і мешканців столиці, щоб не було ніяких протиріч. Це питання термінове, і ми його найближчим часом, гадаю, у цьому місяці будемо розглядати», — зазначив «Хрещатику» голова профільної комісії Анастолій Карпенко ■

Знову вгору

■ Проїзд у громадському транспорті подорожчає

На засіданні постійної комісії Київграді з питань транспорту та зв'язку столичні депутати обговорили підвищення цін на проїзд у громадському транспорті. Члени комісії нагадали, що в Києві тарифи на перевезення не підвищували з 2008 року, а тому на фоні загального підвищення вартості життя такі зміни на часі.

Світлана МАЖУРИНА | «Хрещатик»

ЯК НАГОЛОШУВАЛОСЬ у ході засідання, якщо не зробити цей крок сьогодні, то навесні підвищувати ціни на проїзд доведеться на 100 %, в іншому ж випадку на транспортні комунальні підприємства чекає колапс. Адже на даний час робота міського транспорту залишається збитковою.

Також столичні депутати вважають, що варто переглянути й питання щодо безкоштовного перевезення пільговиків. «Сьогодні 49 пільг припадає на 162 категорії пільговиків. І це окрема болюча тема», — зазначив голова постійної комісії Київграді з питань транспорту та зв'язку Ігор Піковський. До того ж, сьогодні серед пільговиків є чимало осіб з пристойним доходом, що теж потребує перегляду.

Раніше повідомлялось, що виконавча влада проситиме Київграді про поетапне підвищення тарифу на проїзд, зокрема до 3 грн. Це стосується як автобусів, так і електротранспорту, в тому числі і метро. Водночас міська влада запевняє, що буде зроблено все можливе, аби підвищення мінімально торкнулося соціально незахищених верств населення, зокрема через механізм адресної компенсації витрат на транспорт.

Нагадаємо, деякі приватні перевізники вже підвищили ціни на проїзд в маршрутних таксі на 50 коп-1 грн через зростання цін на паливо ■

Подорож до Країни

■ Для юних киян організовано роботу дитячих оздоровчих таборів поряд зі столицею

За часів Радянського Союзу всі дітлахи віком від 7 до 16 років улітку мали змогу відпочивати в піонерських таборах. Путівку батькам надавали на роботі, її вартість була 11-13 карбованців. А яка на сьогодні склалася ситуація з літнім відпочинком дітей та підлітків? Де вже відпочивають і мають нагоду оздоровитися до кінця канікул юні кияни, розповідь «Хрещатик».

Таліна ВИШИНЬКА | спеціально для «Хрещатика»

У зв'язку з анексією Криму батьки намагаються оздоровити дітей неподалік від дому

Як зазначили в столичних профспілках, «одним зі стратегічних завдань профспілок міста у вирішенні соціальних питань осіб, які працюють, визначено організацію якісного, повноцінного оздоровлення та відпочинку дітей та підлітків під час шкільних канікул».

Влітку 2014 року профспілками міста планується оздоровити майже 35 тис. дітей. Для вирішення цих завдань Міськпрофрада та її членські організації акумулюють фінанси міського та профспілкового бюджетів, Фонду соціального страхування з ТВП, господарників та спонсорів для того, щоб максимально зменшити для батьків витрати, пов'язані з оздоровленням та відпочинком дітей. На кошти, які передбачені з міського бюджету згідно з Територіальною угодою, Міськпрофрадою проведено конкурсні торги на закупівлю дитячих путівок й у відповідності до законодавства України визначені переможці, з якими укладені договори на оздоровлення дітей улітку 2014 року.

Традиційно відчують піклування профспілок міста діти з сімей, які опинились в скрутних життєвих обставинах та потребують фінансової підтримки: діти з особливими потребами, юні спортсмени, переможці творчих конкурсів, багатодітні та малозабезпечені роди-

ни. Близько тисячі дітей отримають пільгові путівки з Міськпрофради.

У зв'язку з анексією Криму Росією та соціально-політичною ситуацією в південних регіонах України більшість батьків прагне направити дітей на відпочинок в приміській зоні та в області. Профспілки міста беруть на себе ініціативу спільно з Київською міською та обласною адміністраціями відновити роботу дитячих оздоровчих закладів, які тимчасово не працюють: «Промінь» — на Бориспільському шосе, «Автомобіліст» у Бучі, «Супутник» в Пущі-Водиці. До речі, «Супутник» уже кілька років поспіль частково вдається реанімувати. Добре, що столичних дітей наразі приймають дитячі оздоровчі заклади на заході й півдні України, як-от: «Ровесник» на Львівщині, «Лісова казка» в Мелітополі, «Збруч» на Тернопільщині, «Водограй» на Закарпатті, які вже не перший рік створюють необхідні умови для їхнього відпочинку, оздоровлення та лікування.

Куточки відпочинку навколо Києва

Візьмемо до уваги, наприклад, найбільші курортні селища навколо Києва: Пущу-Водицю, Кончу-Заспу, Боярку, Бучу, Ірпінь, Ворзель... До 1986 року тут працювало близько сотні піонерських таборів (лише в Пущі-Водиці їх було 15). На сьогодні у приміській зоні лишилося 17 дитячих оздоровчих табо-

Рухливі ігри та конкурси для дітлахів влаштовують не тільки на суші, а й на воді

рів (два з них — у Пущі-Водиці). Селище Ворзель з висоти пташиного польоту видається поки що зеленою оазою, проте вже незабаром усього цього може не бути. А причина, як і скрізь, банальна — колишню славу оздоровниці масово віддають під забудову. Раніше тут функціонувало 28 оздоровчих закладів, із них 16 — дитячих. Тепер у Ворзелі діють лише 4 оздоровниці для дорослих і 5 дитячих. До того ж, чотири з них функціонують як санаторії і для широкого загалу недоступні. Всі ці дев'ять закладів переважно залежать від фінансової спроможності держави. Ще два роки тому успішно працювали дитячий табір «Енергія» (від «Київобленерго») та «Відкрита Біблія» (від релігійних організацій).

Кращими острівками дитячого відпочинку вже не одне десятиліття були й залишаються «Лідер» у Пущі-Водиці, «Каштан» і «Дніпро» у Кончі-Заспі, табір ім. Ю. Гагаріна в Ірпені тощо. Цим таборах різної форми власності вдалося зберегти не лише матеріальну й методичну базу, а й добрі традиції та талановитих педагогів.

«Лідер» чотири роки тому відзначив своє 40-річчя. Створювався він як лікувально-оздоровча база відомого на всю Україну заводу «Електронмаш». І піонерський табір для дітей заводчан так називався. Дванадцять років тому табір, який уже давно не належить підприємству, а став приватною власністю, змінив свою назву і став дитячо-юнацьким оздоровчим табором «Лідер», яким упродовж 25 років керує генеральний директор В'ячеслав Гранаткін. Вожатими тут працюють студенти педагогічних ВНЗ. Багато років поспіль у закладі діяли профільні зміни: відпочивали юні журналісти та юні інспек-

тори дорожнього руху, юні пожежники й математики, спортсмени, вихованці профтехучилищ, біологи й діти-сироти зі шкіл-інтернатів міста, талановита та обдарована молодь столиці. Всі вони оздоровлювалися за пільговими путівками — 10-11 % від загальної вартості. Ці діти не просто плавали в басейні, змагалися у різних видах спорту, брали участь у всляких цікавих заходах, а ще й навчалися, тренувалися за індивідуальними програмами.

А от дитячий оздоровчий табір «Каштан» київського Інституту електрозварювання ім. Є. Патона не змінює своїх традицій упродовж 45 років. Хіба що колір краваток у вожатих змінився з червоного на зелений. Щоранку «каштанівці» шикуються на ранкову лінійку, підбивають підсумки минулого дня, нагороджують кращих спортсменів, переможців конкурсів, відзначають загони, які якнайбільше підтримують чистоту, вітають іменинників... А потім увесь день проходить під девізом «Творимо диво своїми руками». А вже в таборі працює 13 гуртків, де кожна дитина може обрати собі справу до душі. Це м'яка іграшка і тир, флористика й авіамоделювання, комп'ютери й випалювання по дереву, кераміка та прес-центр, ляльковий театр і оригамі, вишивання й плетіння гачком, бісероплетіння та художня студія, автодром. І в кожному з них працюють професіонали, ентузіасти, віддані Країні Дитинства педагоги. Є тут навіть власний острів, куди загони почергово ходять «у похід», ночують там у наметах, купаються в річці, ловлять рибу, спілкуються з природою. Є вожаті, які працюють у «Каштані» всі 45 років, а є й ті,

хто тут виріс, і сьогодні, ледь вивірившись із дитячих штанців, прийшов до вожатського загону «Данко». Одним із чудес «Каштану» по праву можна вважати «Книгу Пошани» табору. Це унікальні сторінки історії, сторінки життя не лише дитячого табору, а й усієї країни. Можна відкрити «Книгу Пошани» і вдивитися в обличчя дітей і дорослих, котрі своїми хорошими справами заслужили право бути сфотографованими біля розгорнутого прапора піонерської дружини (а в останні роки — біля прапора табору) й довічно бути вписаними в літопис «Каштану». Перший запис, який нам вдалося знайти, датований 14-м червня 1972 року. Почесними піонерами табору «Каштан» у 1972 році були: директор заводу ІЕЗ ім. Є. Патона Г. Б. Асоянц, заст. директора А. М. Гребенюк, секретар парторганізації заводу Є. П. Сенча, голова завкому П. Г. Соловйова та перший начальник будівництва табору «Каштан» А. С. Сушков. Із дітей першими були записані до «Книги Пошани» з фотографуванням біля розгорнутого прапора піонерської дружини Ренат Рахімов, Іра Гуменюк і Толя Ненець. І краща загонова вожата табору Світлана Орел, яка вже 45 років працює в «Каштані». Двадцять п'ятий рік цією Країною Дитинства керує Анатолій Філімонов.

Дитячий оздоровчий комплекс «Дніпро», розташований у тій самій Кончі-Заспі, функціонує з 1956 року і колись «Гримів» мало не на всю Україну. Кілька років тому через банкрутство власника табір призупинив свою роботу, однак за два роки його роботу було відновлено у рамках реалізації соціальних ініціатив Президента України,

У таборі «Лідер» чимало юних відпочивальників проводить дозвілля за шаховою дошкою

Дитинства

спрямованих на соціальний захист дітей та відновлення соцінфраструктури. І, скажемо відверто, відновлено непогано. В «Дніпрі» працюють гуртки та студії. Цікавою «родзинкою» табору є побудована шість років тому галокамера «Соляна печера», яку рекомендують при захворюваннях бронхолегеневої, серцево-судинної та нервової системи, а також при недугах, пов'язаних з ослабленням імунітету. Тобто можна говорити, що «Дніпро» знову ожив і на сцені його Палацу мистецтв народжуються нові зірки.

Дитячий оздоровчий табір «Зміна» теж відкрили в далекі радянські часи, він був досить популярним. Щоправда, хоча сьогодні табір має не зовсім презентабельний вигляд, все ж діти й педагоги розповідають, що життя в таборі досить цікаве. Багато уваги приділяється спорту, зокрема, його екстремальним видам: тут є навіть пейнтбол, скалодром і тролей («чарівний спуск»), проводиться військово-спортивна гра «Зірниця». Працюють туристичний, хореографічний гуртки та гурток «Умілі руки». Діти їздять на екскурсію до фабрики ялинкових іграшок (виявляється, влітку там найбільший пік роботи!), беруть участь у зйомках телепередач «Х-фактор» і «Танцюють всі». У таборі кожна зміна особли-

ють такі дитячі профспілкові оздоровчі табори: «Світанок» (Державного управління справами), «Антей» і «Сокіл» (ДП «Антонов»), «Хвиля» («Акціонерної компанії «Київводоканал»), «Лісовий» (профспілки працівників Державної податкової служби), «Гуца-Водиця» (профспілки працівників освіти і науки), Дитячий санаторно-оздоровчий центр «Дружний» (ВАТ «Київський завод «Радар»), «Джерело» (КП «Київжитлоспецексплуатація»), «Променистий» (профспілки працівників МВС). До речі, це один із найстаріших таборів...

Є ще, правда, й інші дитячі оздоровчі заклади навколо Києва, але про них дуже мало відгуків, а їхнє керівництво не надто охоче йде на контакт із журналістами. Це «Журавочка» в Броварському районі, дитячий оздоровчий заклад санаторного типу «Чайка» в Богуславському районі, «Славутич» в Переяслав-Хмельницькому, «Лісний» у Ворзелі.

Нові часи — нові віяння

Нові часи висувають і нові вимоги до дитячого відпочинку. Сьогодні, окрім традиційних дитячих таборів, немов гриби після дощу повсюди виростають нові заклади: «мовні» табори й табори шоу-біз-

ці та Англії. Діти в таборі складають тестування з англійської мови, а за його результатами дітей розподіляють у навчальні групи з індивідуальною навчальною програмою. Діти тут можуть займатися верховою їздою на території відомого київського кінного клубу «Болівар», у арт-майстернях дитина знайомиться з мистецтвом створення власних книжок з 3D ілюстраціями, навчається виготовляти арт-інсталяції, використовуючи природні матеріали (Land ART), дізнається, що таке екологічний спосіб життя і як вдихнути нову сутність у старі речі (ARTRecycling), бере участь у кулінарних майстер-класах, заняттях з журналістики та театральної майстерності. Додайте до всього цього заняття з тенісу на професійних кортах з досвідченим тренером.

У Боярці на базі приватної школи-пансіону для дівчаток «Леді» з 2006 року працює мовний табір «Маленька Америка». За два тижні зміни юні пані посилено вивчають англійську мову за спеціальною програмою. Курс ведуть тільки американські викладачі, спеціально підготовлені й сертифіковані в освітній корпорації ILP. Окрім вивчення іноземної мови, діти навчаються танцям і верховій їзді, беруть участь у різноманітних заходах.

Цікавим варіантом є також денний табір на базі шкіл «DEC school». Одна зміна (5 робочих днів) включає 15 годин англійської мови, майстер-класи, екскурсії, розважальні програми. Зміни цього літа тематичні. Під час зміни «Good Professions for Discerning Tastes» діти знайомляться з різними професіями: бізнесмена, ресторатора, режисера, вченого, а також беруть участь у підготовці тематичних проектних завдань, ігрових тренінгах та майстер-класах. Зміна «Around the World in 5 Days» ближче познайомить дитину з Італією, Великою Британією, Швейцарією, Іспанією чи Японією. Діти дізнаються про особливості і культурні традиції цих країн, беруть участь у цікавих квестах, чайних церемоніях; готують шоколадні цукерки на майстер-класі «шоколате», грають в японському театрі і створюють свою колекцію для модного показу.

Користуються попитом у юних киян віком від 8 до 17 років дитячі табори «JAMM» і «JAMMik» у П'ятихатках, бо це не просто табори, а цілковиті школи шоу-бізнесу. JAMM налічує 5 потоків: рок-бенд (гра на професійних інструментах; робота з професійними музикантами); денс-клуб (сучасні танцювальні стилі; постановка танцювального шоу); театр (театральні постановки; основи сценічної поведінки; створення сценаріїв і декорацій; зйомка у відео-проектах); TV-студія (зйомка фільмів, кліпів, реклами; монтаж і спецефекти); дизайн-студія (фотозйомка, обробка фотографій; створення рекламних кам-

Для столичних школярів у таборах є всі умови для відпочинку і занять спортом

паній і відеодизайну). Результат табірної зміни — грандіозне театральне шоу. Цікаво, що загопи (команди) в таборі створюються не за віком, а за творчими вподобаннями, або, як тут кажуть, за «просторовим інтелектом» — і один вожатий-майстер працює з командою, яка складається з п'яти-семи дітей, адже директор табору сповідує «Теорію множинного інтелекту».

Табір «Вояж» в Ірпені вміщує в себе активно-творчу програму + англійську + екскурсії + басейн. А ще — багато різноманітних гуртків: спортивні ігри, походи (мотузковий курс) і малювання, флористика й плетіння, ліплення, оригами, квілінг, ляльковий театр і театральна студія, а також квести, турніри, спартакіади, дискотеки.

На «Витоки» для єднання з природою

Комусь до вподоби відпочивати в Пущі-Водиці чи в Кончі-Заспі за чотири-шість тисяч гривень, хтось може дозволити собі поїздку до Єгипту чи турецьких курортів. Але є діти, чиї батьки не в змозі витратити таку дуже вже кругленьку суму за літній відпочинок.

На допомогу приходять Центр соціальних служб для молоді, підлітків та сім'ї. Цього літа близько трьохсот дітей із соціально мало-захисених родин (діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, з багатодітних і неповних, з кризових родин, діти-інваліди) та волонтери соціальної служби мають можливість майже безкоштовно відпочити в оздоровчому таборі «Зміна» в Бородянському районі, у наметовому скаут-

ському таборі «Витоки» на Черкащині. Звісно, цього року всі профспілкові й пільгові путівки в табори отримати важче. Наприклад, якщо минулого року Київському центру соціальних служб для молоді, підлітків та сім'ї на літнє оздоровлення з держбюджету було виділено 20 мільйонів гривень, то цього року — лише 5 мільйонів.

У Броварському районі і в Кончі-Заспі працюють скаутські табори «Перевал» і «Росток», у Переяслав-Хмельницькому — «Скаут-вілль», а на Ольжиному острові — наметовий табір «Іскра». Кожен оздоровчий заклад має свої цікаві і неповторні особливості та проводить захоплюючі заходи.

Звісно, в кожному таборі є й свої проблеми. Та в кого їх немає? Навіть у сім'ї, де виховується один-двійко дітлахів, не завжди можна дати ладу, а тут — по 20-30 дітей у загопі. І кожний — зі своїм характером, звичками, вподобаннями. Є й такі, котрі в свої 12-13 років ніколи в житті не застеляли ліжка, не прали своїх речей — за них усе робить мама (а то й домашня прислуга). Дехто може собі дозволити сказати: «Мої батьки заплатили гроші, тому я повинен відпочивати, а не прибирати за собою. За власні гроші я можу робити все, що захочу». Але тут, у колективі, дитина стає зовсім іншою — такою, як і всі діти. Вона тягнеться за кращими, піддається впливу вожатих і дитячого колективу. Хто б там що не говорив, а колективне виховання — панацея від усіх проблем. І краплинки радощів, доброти, уміння жити в колективі зливаються у велике море світу з острівками оздоровчих таборів. Адже це велика Країна Дитинства ■

У більшості таборів створено гуртки та секції

ва за тематикою — морська, «Зелена галявина», «піратська». І це не лише різні назви, а й різні форми роботи, відпочинку, дозвілля, спортивних заходів. Найбільше дітям і вожатим подобаються флешмоби, фотокрос на задану тему (наприклад — дружба). Нетрадиційною є нумерація загонів у таборі: від 11 до 82 (насправді ж їх 12). Як пояснив директор літнього табору Сергій Анатолійович, це зроблено для зручності під час змагань: 11-й загін змагається з 12-м, 21-й — з 22-м. Вожатими тут працюють студенти Сумського й Ніжинського педуніверситетів. Кращі наставники дітвори наприкінці серпня мають змогу тиждень провести на навчальній зміні в «Молодій гвардії». Це хороший стимул!

Цього року поблизу Києва, окрім тих, про які сказали вище, працю-

несу, екстремальних видів спорту й туристсько-скаутські. Питання — аби були гроші в батьків, адже ціни тут значно вищі, ніж у стаціонарних таборах, а час перебування в них дітей — від тижня до десяти днів. Деякі вже встигли завоювати добру славу й користуються попитом. Наприклад, дитячий англійський табір «Fairly Town Camp», де за тиждень батькам дитини доведеться викласти майже 5 тисяч гривень, розташований на території замського комплексу «Джерело» у Васильківському районі. Програма табору складена професійними молодіжними тренерами з великим досвідом роботи в дитячих і юнацьких таборах Бельгії, Німеччини та України. У розробці програми брали участь також арт-майстри, спортивні тренери й викладачі з англійської мови, які працювали в Амери-

Увечері вся зміна традиційно збирається біля багаття

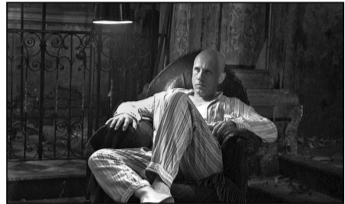

АФІША

кінопрем'єри

«Теорема Зеро»

Країни: США, Велика Британія, Румунія
Студія: Voltage Pictures
Режисер: Террі Гілліам
У ролях: Крістоф Вальц, Мелані Тьєррі, Девід Тьоліс, Метт Деймон
Тривалість: 107 хв.
Вікові обмеження: 16 років

У недалекому майбутньому, коли люди, манкруючи, шпигують для таємничого Керуючого, Коен Лет намагається розгадати дивну теорему і знайти сенс життя. Щоб перешкодити його екзистенційним пошукам, Керуючий присилає жінку Бейнслі, яка намагається спокусити відлюдника. Прем'єра фільму відбулася на 70-му Міжнародному Венеціанському кінофестивалі.

В кінотеатрах «Київ», «Жовтень», «Сінема-Сіті Київ»

«Мачо і ботан»

Країни: США
Студія: Sony Pictures, Columbia Pictures
Режисер: Філ Лорд, Кріс Міллер
У ролях: Чаннінг Татум, Джона Гіл, Дейв Франко
Тривалість: 112 хв.
Вікові обмеження: 16 років

Успішно виконавши перше завдання, агенти Дженко і Сміт отримують нову роботу. Цього разу, щоб розкрити злочин, їм доведеться перекваліфікуватися у студентів одного з американських коледжів. Саме тут працює мережа розповсюдження нового наркотику «Вай-Фай». Утім, головні герої переймаються не тільки розплуванням справи — їм необхідно з'ясувати, чи подорослішали вони самі, та не пересваритися через підліткові негарзди.

В кінотеатрах «Україна», «Сінема-Сіті Київ», мережах кінотеатрів «Баттерфляй» і «Одеса кіно»

«Почати спочатку»

Країни: Велика Британія
Студія: Apatow Productions
Режисер: Джон Карні
У ролях: Марк Руффало, Кіра Найтлі, Адам Левайн, Кетрін Кінер
Тривалість: 101 хв.
Вікові обмеження: 12 років

Ден — легенда шоу-бізнесу і колишній керівник музичного лейблу. Грета — музикант і колишня дівчина рок-зірки. Випадкова зустріч із Гретою дає Денові новий шанс. Вони вирішують разом записати альбом. У них немає ані грошей, ані групи професійних музикантів, але все це не важливо, оскільки Грета і Ден готові до найнесподіваніших поворотів і в музиці, і в коханні. Їхньою студією стає весь Нью-Йорк: його вулиці, переходи і підвороття.

В кінотеатрах «Київ», «Сінема-Сіті Київ», «Одеса кіно»

театральна афіша на 3 – 9 липня

Ведуча рубрики Марія БЕЛЯЄВА
kreschatic_culture@ukr.net

ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Адреса: пл. Івана Франка, 3
Тел: (044)279-59-21,
279-71-01, www.ft.org.ua

3 липня (чт.) – 19.00 «Чайка», Антон Чехов, пам'яті Богдана Ступки
4 липня (пт.) – 19.00 «Живий труп», Лев Толстой
5 липня (сб.) – 19.00 «Урус-Шайтан», байки про Сірка, Ігор Афанасьєв
6 липня (нд.) – 12.00 «Шельменко-денщик», комедія, Григорій Квітка-Основ'яненко
6 липня (нд.) – 19.00 прем'єра «Моя професія – синьйор з вищого світу», комедія, Джуліо Скарначчі, Ренцо Тарабузі
8 липня (вт.) – 19.00 «Дами і гусари», комедія, Олександр Фредро
9 липня (ср.) – 19.00 «Кайдашева сім'я», комедія, Іван Нечуй-Левицький

ТЕАТР РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Адреса: вул. Б. Хмельницького, 5
Тел: (044)234-42-23,
www.rusdram.com.ua

3 липня (чт.) – 19.00 «Заповіт цнотливого баболоба», комедія, Анатолій Крим, 2 год. 20 хв.

3 липня (чт.) – 20.00 «Янголяток, або Сексуальні неврози наших бать-

ків», Л. Барфус, 1 год. 50 хв.
4 липня (пт.) – 19.00 «Сто п'ята сторінка про кохання», історія у двох частинах, сценічна композиція М. Резникова, 2 год. 30 хв.

4 липня (пт.) – 20.00 прем'єра «Клавдія Шульженко. Старовинний вальс», музично-сценічна композиція Ольги Гаврилюк і Ольги Когут
5 липня (сб.) – 19.00 № 13 («Божевільна ніч, або Весілля Пігдена»), комедія, Рей Куні, 2 год. 30 хв.
5 липня (сб.) – 20.00 «Пізанська вежа», фарс, Надія Птушкіна, 1 год. 50 хв.

6 липня (нд.) – 18.00 «Жирна свиня», Ніл Лабут, 1 год. 35 хв.

6 липня (нд.) – 19.00 «Занадто одружений таксист», комедія, Рей Куні, 2 год. 15 хв.

6 липня (нд.) – 20.00 «Валентинів день», драма, Іван Виріпаєв, 1 год. 40 хв.

7 липня (пн.) – 19.00 «Занадто щасливий батько», комедія, Рей Куні, 2 год. 20 хв.

7 липня (пн.) – 20.00 «Edith Piaf: життя в рожевому світлі», О. Гаврилюк, 1 год. 10 хв.

8 липня (вт.) – 19.00 прем'єра «Ромео і Джульєтта», історія кохання і ненависті, за п'єсою У. Шекспіра, 2 год. 30 хв.

9 липня (ср.) – 19.00 «Сімейна вечеря», комедія, М. Камолетті, 2 год. 20 хв.

9 липня (ср.) – 20.00 прем'єра «Клавдія Шульженко. Старовинний вальс», музично-сценічна композиція Ольги Гаврилюк і Ольги Когут

ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ
УКРАЇНИ

Адреса: вул. Володимирська, 50
Тел: (044)455-90-87,
www.opera.com.ua

3 липня (чт.) – 19.00 «Віденський вальс», балет на 2 дії, Йоган Штраус (батько), Йозеф Штраус, Йоган Штраус (син)

4 липня (пт.) – 19.00 «Кармен», опера на 3 дії, Ж. Бізе, виконується французькою мовою

5 липня (сб.) – 19.00 Гала-концерт, ювілей з. а. артиста України Сергія Шотта, «Пахіта», балет на 1 дію, Л. Мінкус

6 липня (нд.) – 19.00 «Травіата», опера на 4 дії, Дж. Верді, виконується італійською мовою

8 липня (вт.) – 19.00 «Лебедине озеро», балет на 3 дії, П. Чайковський

9 липня (ср.) – 19.00 «Євгеній Онегін», ліричні сцени на три дії, П. Чайковський, виконується російською мовою

ТЕАТР "СУЗІР'Я"

Адреса: вул. Ярославів Вал, 14-6
Тел: (044)278-45-87,
www.suzirja.org.ua

3 липня (чт.) – 19.00 «Оскар – Боггу», діалог з таїною, Ерік-Емануель Шмітт

4 липня (пт.) – 19.00 «Прекрасний звір у серці», хореодрама, Микола Вінграновський

5 липня (сб.) – 19.00 «Прекрасний звір у серці», хореодрама, Микола Вінграновський

8 липня (вт.) – 19.00 «Довершений Чарлі», іронічна мелодрама для повнолітніх, Лев Хохлов

9 липня (ср.) – 19.00 «В Барабанном переулку», вокзальна історія у 27-ми картинах, Б. Окуджава

ТЕАТР "КОЛЕСО"

Адреса: Андріївський узвіз, 8
Тел: (044) 425-04-22,
www.teatr-koleso.kiev.ua

3 липня (чт.) – 19.00 «Приборкання норавливої», комедія для дорослих, вільний переклад твору Шекспіра

4 липня (пт.) – 19.00 «Пристрасті дому пана Г.-П.», водевіль-модерн

за п'єсою Олени Пчілки «Сужена – не огужена»

5 липня (сб.) – 19.00 «У Києві на Подолі... або «Где ві сохніте бель-йойо?», городська байка з піснями, танцями і цимісом за мотивами водевілю М. Янчука «По ярмарку»

6 липня (нд.) – 19.00 «Азалия», лірична комедія, Ів Жаміак

9 липня (ср.) – 19.00 «Генерали у спідницях», французька комедія на 2 дії, тільки для дорослих, Жан Ануй

ТЕАТР ЛЯЛЬКО

Адреса: вул. Грушевського, 1-а
Тел: (044)278-58-08,
www.akadempuppet.kiev.ua

5 липня (сб.) – 11.00 «Вовк і козенята», Є. Гімelfарб, для дітей від 3-х років

5 липня (сб.) – 13.00 «Марійка і ведмідь», В. Швембергер, 40 хв., для дітей від 3-х років

5 липня (сб.) – 15.00 «Золотий ключик», О. Толстой, 65 хв., для дітей від 3-х років

6 липня (нд.) – 11.00 «Троє поросят», Г. Усач, С. Єфремов, 45 хв., для дітей від 3-х років

6 липня (нд.) – 13.00 «Дюймовочка», Б. Заходер за Г. Х. Андерсеном, 50 хв., для дітей від 4-х років

ВИСТАВКИ

«Храм, Град, Держава. Перші муровані християнські храми Києва»

Постійна експозиція

Де: Національний заповідник «Софія Київська», пам'ятка архітектури «Трапезна», вул. Володимирська, 24
Вартість квитка: 15 грн, для школярів та студентів – 5 грн.

Експозиція охоплює період від початку християнської ери до початку XIII століття, тобто – весь давньоруський період. На той час християнський храм був центром духовного життя, осередком розвитку освіти і мистецтва. Перші муровані християнські храми Києва будували і оздоблювали мозаїками та фресками за зразком візантійських. В експозиції представлено архітектурні деталі та будівельні матеріали з археологічних розкопок най-

давніших християнських храмів і мурованих палаців Києва, церковну атрибутику, а також предмети побуту киян X–XII ст., що втілюють майстерність давніх зодчих і ремісників. Експонати розповідають про поселення киян на Подолі у X столітті, про життя славнозвісної княгині Ольги та як виглядав київський престол. А також демонструють реліквії з Херсонеса, де відбувалося хрещення князя Володимира, та фрагменти знахідок з місця зведення першого київського мурованого християнського храму – Десятинного.

«Ми просто йшли...»

Мистецький проект Петра Бевзи і Миколи Журавля, присвячений 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка

Коли: до 27 липня, з 10.00 до 18.00, пн – вихідний

Де: Національний музей Тараса Шевченка, бульв. Т. Шевченка, 12, тел. (044) 234-25-56

Вартість квитка: 15 грн, для школярів, студентів, пенсіонерів – 7 грн. Феномен Шевченка відображає національну природу українців, їхнє світосприйняття, думки про минуле і надію на майбутнє. Своєю проектом Петро Бевза та Микола Журавель, які представляють міфопоетичну течію українського візуального мистецтва XXI сторіччя, пропонують пошарове прочитання Шевченкового міфу як певного палімпсесту. У такій творчій інтерпретації Кобзар постає не просто героєм, але саме стратегом, який володіє унікальною оптикою і способом осмислення світу, наділеним візією майбутнього. Прагнення розкрити виміри Шевченкової стратегії, багатство відтінків його світла зумовило включення у структуру експози-

ції живописної серії Петра Бевзи «Канівська проща» та добірки графічних творів Миколи Журавля «Шевченко – сучасник».

«Немеркнучий світ Петриківського розпису»

Коли: до 1 вересня з 10.00 до 18.00, вт – вихідний

Де: Національний музей українського народного декоративного мистецтва, вул. Лаврська, 9, корп. 2, тел.: (044) 280-36-93, 280-13-43

Вартість квитка: 20 грн, для пенсіонерів 7 грн, для студентів 5 грн, для школярів 3 грн.

Петриківський декоративний розпис – це самобутній пласт культури українського народу, визнаний у світі як феномен національного мислення та художнього уявлення. У 2013 році під егідою

ЮНЕСКО Петриківському розпису надано статус всесвітньої нематеріальної культурної спадщини людства. Нині петриківський орнамент є своєрідною «візитівкою» України. Він передає силу українського народного характеру, безмежність і самобутність його душі.

Музейна колекція Петриківського розпису охоплює період з 1913 року до початку XXI століття і дозволяє простежити розвиток творчої манери як кожного окремого майстра, так і напрямку в цілому. На виставці буде представлено Петриківський розпис: від «малювки» – до декоративних панно, що презентує творчість понад 30 митців, серед яких класики Петриківського орнаментального мистецтва: заслужені майстри народної творчості України Т. Пата, Н. Білокінь, Ф. Панко, В. Соколенко і народні художники України Г. Самарська та А. Пікуш.

адреси кінотеатрів

«Київ», вул. В. Васильківська, 19, тел.: (044) 234-73-81, 234-33-80, www.kievkino.com.ua

«Жовтень», вул. Костянтинівська, 26, тел.: (044) 417-27-02, www.zhovten-kino.kiev.ua

«Україна», вул. Городецького, 5, тел.: (044)279-67-50, 279-82-32, www.kino-ukraina.com.ua

«Сінема-Сіті Київ», ТРЦ «Оушен плаза», вул. Горького, 176, тел.: (044) 230-72-30, www.cinemasiti.kiev.ua

Мережа кінотеатрів «Баттерфляй», www.kino-butterfly.com.ua

«Більшовик», вул. Гетьмана, 6, тел.: (044) 200-90-10

«Ультрамарин», вул. Урицького, 1-а, тел.: (044) 206-03-62, 206-03-70

«DeLuxe», вул. Горького, 50, тел.: (044)206-13-22, 206-13-24

Мережа кінотеатрів «Одеса кіно», www.kinoodessa.com

ТЦ «Україна», просп. Перемоги, 3, тел.: (044) 496-15-11, 496-15-51

ТЦ «Квадрат», бульв. Перова, 36, тел.: (044) 538-17-70, 538-17-71

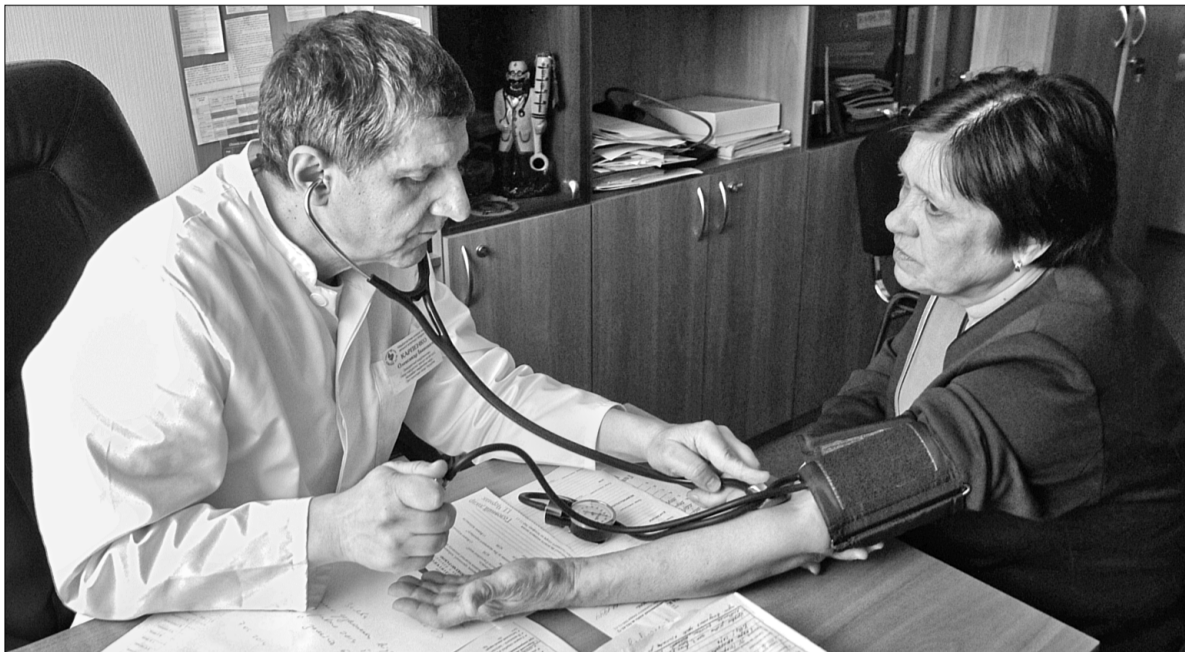

Фото Олексія ІВАНЮБА

Новий погляд на охорону здоров'я

■ У світі вже тривалий час обговорюють та запроваджують новий підхід, який має назву «громадська охорона здоров'я»

Останнім часом ми все частіше зустрічаємо у різних сферах нашого повсякденного життя слово «громадський», «суспільне». Громадське телебачення, громадський контроль, громадські ради, громада і багато інших випадків, коли до звичних нам понять та явищ додається це знайоме, але в той самий час не до кінця зрозуміле слово. На сьогодні громадська охорона здоров'я — дуже актуальне, але ще маловідоме в Україні поняття.

Олексія ЧЕРЕВАТИЙ | спеціально для «Хрещатика»

УКРАЇНСЬКЕ міністерство охорони здоров'я нещодавно опублікувало проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції нової системи охорони здоров'я» — документ, який має стати фундаментом в розбудові, а скоріше в реанімуванні вітчизняної агонізуючої медичної сфери. Кожен новий міністр охорони здоров'я розпочинає свою роботу із оголошення війни неефективності та корупції у стінах підпорядкованого йому відомства, а закінчує черговий проект проектного вирішення всіх проблем разом. Зазвичай далі цих проектів та кількох гучних корупційних скандалів не доходить. Як буде цього разу — невідомо, але той факт, що нові очільники МОЗ України вирішили трохи змінити традицію та розпочали свою роботу відразу з написання проекту Концепції, додає певної інтриги.

Звернувшись до тексту проекту згадуваної вже Концепції, з першого ж речення розумієш, що автори цього документу досі оперують застарілими поняттями та підходами. «На сьогодні існують глибокі проблеми в охороні здоров'я, які не дозволяють створити в Україні стійку та водночас чутливу до змін у потребах населення систему медичного обслуговування». Назвавши документ далекоглядно «Концепція нової системи охорони здоров'я», його автори наражаються на серйозну небезпеку потрапити у полон ілюзій про охорону здоров'я ли-

ше як систему надання медичної допомоги, цим самим звужуючи надважливу сферу захисту та збереження нашого з вами життя до простих маніпуляцій із ліками та шприцями. Насправді ж, питання охорони здоров'я набагато глибше та масштабніше, аніж питання медичної допомоги. На Заході нашого континенту вже тривалий час обговорюють та запроваджують новий підхід, який має назву «громадська охорона здоров'я».

Що це таке?

Якщо пояснити стисло, сфера громадської охорони здоров'я — це комплекс заходів (як державних, так і приватних), які спрямовані не тільки на лікування хвороб, але і на запобігання хворобам, на зміцнення здоров'я та продовження життя населення в цілому. Фактично діяльність системи громадської охорони здоров'я спрямована на створення умов, в яких би кожна людина, незалежно від матеріального стану, географії проживання чи інших особливостей, могла жити здорово та повноцінно. Американський бактеріолог та дослідник системи охорони здоров'я Чарльз-Едвард Аморі Уїнслоу до визначення того, що є громадська охорона здоров'я, додавав поняття «організованої суспільної діяльності», саме суспільної, а не суто міністерської, яка спрямована не тільки на суто медичне об-

слуговування, але і на такі важливі для здоров'я людини поняття, як «очищення навколишнього середовища, контролю інфекційних захворювань, освіти людей з питань особистої гігієни і створення соціальної структури, яка гарантуватиме кожному представнику суспільства необхідний для підтримки здоров'я рівень життя».

Виходячи із зазначеного, можна вже зробити висновок про відмінність звичної для нас системи охорони здоров'я, яка ґрунтується майже винятково на медичній допомозі та знаходиться під опікою міністерства та великої кількості інших державних служб, від системи громадської охорони здоров'я. Так само громадська охорона здоров'я виходить за рамки суто державного опікування. На зміну бюрократичному монополізму на здоров'я приходить багатостороння взаємодія всіх зацікавлених сторін, а саме держави, бізнесу, а найголовніше — громадськості (пацієнтські та лікарські організації, благодійні фонди, професійні спілки, територіальні громади та інші форми самоорганізації населення).

Громадська охорона здоров'я — це тема, яка виникла не на порожньому місці, не як результат теоретичних експериментів окремих науковців. Це логічний наслідок глобальних змін, які впродовж останніх десятиліть формують картину нашого світу. Це і відповідь на нові технічні можливості люди-

ни, на появу нових інформаційних технологій, які руйнують ефективність усталених адміністративних структур. Те, що ще вчора могли вирішити лише люди у високих кабінетах, наприклад, забезпечити пацієнта необхідними ліками чи донести інформацію про захворювання населенню певної області чи міста, сьогодні робиться без допомоги (а іноді і крізь супротив) бюрократичних структур, через використання горизонтальних інформаційних та комунікаційних мереж. Наприклад, чи знаєте ви, що в Естонії, країні, яка має найкращі показники у сфері охорони здоров'я серед країн колишнього СРСР, взагалі не існує Міністерства охорони здоров'я? А чи знаєте ви, що в більшості країн Європи пацієнтські та лікарські організації виконують більшість тих функцій, які у нас монополізовані чиновниками, як, наприклад, контрольні, атестаційні, освітні функції.

Які ж функції виконує громадська охорона здоров'я?

Згідно з аналітичною доповіддю Світового банку, темою якої якраз є громадська охорона здоров'я, вирізняють три її основні функції:

- оцінка та моніторинг стану здоров'я населення та основних груп ризику виникнення тих чи інших захворювань з метою виявлення проблем та пріоритетів у галузі охорони здоров'я;

- відповідно до результатів моніторингу формування державної політики, спрямованої на вирішення проблем та досягнення пріоритетних цілей у галузі охорони здоров'я;

- гарантування рівноправного доступу до ефективного медичного обслуговування всього населення та до профілактики та заходів для зміцнення здоров'я населення.

Загалом громадська охорона здоров'я охоплює:

- боротьбу з неінфекційними захворюваннями та їх профілактика;

- безпеку робочих місць та здоров'я в ході робочого процесу;

- безпеку руху водіїв та пасажирів;

- безпечність харчових продуктів;

- безпеку питної води;

- здоров'я матері та дитини;

- зниження смертності від ішемічної хвороби серця та інсульту;

- здоровий спосіб життя, відмову від небезпечних звичок.

Ось як зазначила директор Європейського регіонального бюро ВООЗ пані Сюзанна Якоб: «На зміну командно-адміністративного управління приходять методи, що припускають більш широку участь усіх зацікавлених сторін. Увагу знову звернено на громадську охорону здоров'я».

Громадська охорона здоров'я спирається на дуже просте, і в той же час беззаперечне твердження, що найактивніше проблему може вирішити лише той, хто в цьому найбільше зацікавлений. Для цього необхідно просто зробити так, щоб надати можливість здійснити це зацікавленій стороні. Хто, як не пацієнти, бажають, щоб їх лікували якісно та професійно? Хто, як не лікарі, зацікавлені в тому, щоб їх оцінювали об'єктивно та відповідно до їх кваліфікації, щоб їм створювали

умови для роботи та професійного росту?

На жаль, в Україні поки недостатньо приділяється уваги потенціалу, який має участь громадськості у вирішенні проблем охорони здоров'я. Натомість самі громадяни активно включаються до роботи у системі охорони здоров'я, не чекаючи на офіційне запрошення від чиновників. Мається на увазі не тільки діяльність ГО в дорадчих органах при держструктурах (громадські ради, комісії тощо), а й пряма участь громадян у вирішенні проблемних питань. Це і збори необхідних коштів для операцій, донорські ініціативи, волонтерські реабілітаційні служби. Це також і протидія проявам корупції та свавілля з боку влади в питаннях, які життєво важливі для людей. Прикладом подібної участі може стати акція, організована 18 червня у Києві пацієнтами та ГО під стінами Мінфіну. Протестуючи проти скорочення державних витрат на купівлю життєво необхідних ліків для смертельно хворих громадян, пацієнти та активісти перекрили власними тілами вхід до відомства. У такий незвичний спосіб вони вимагали перерозподілити необхідні кошти на купівлю ліків замість того, щоб витратити гроші на ремонт та дороге устаткування в кабінетах чиновників.

У чому переваги нового підходу до системи охорони здоров'я?

Якщо аналізувати переваги громадської охорони здоров'я, то необхідно звернутися до досвіду тих, хто вже тривалий час практикує нові ідеї та принципи. Так, наприклад, Американська асоціація громадської охорони здоров'я — одна з найбільших асоціацій у світі, яка давно займається проблематикою покращення підходів до збереження та захисту здоров'я населення, визначає такі основні переваги «громадської охорони здоров'я»:

- 1) акцент на колективній відповідальності за здоров'я (як держави, так і пацієнта);

- 2) охоплення всіх груп населення (незалежно від соціального статусу, матеріальної забезпеченості чи географії проживання);

- 3) акцент на профілактику, особливо на стратегію обслуговування населення для профілактики на фундаментальному рівні (хвороби набагато ефективніше не лікувати, а попереджати);

- 4) турбота про основні соціально-економічні фактори, що впливають на здоров'я і захворюваність, а також про віддалені фактори ризику (бути здоровим — це означає жити здорово та відповідально, не руйнуючи свідомий організм шкідливими звичками та іншими негативними моделями поведінки);

- 5) комплексний підхід до охорони здоров'я, який за необхідності включає кількісні та якісні методи (на зміну бюрократичній одноманітності має прийти багатовекторна взаємодія із використанням наукових досягнень та сучасних підходів із різних наукових та практичних сфер життя людини).

- 6) партнерська взаємодія з пацієнтами, побудова постійної комунікації із різними групами населення ■

Незламний КНИЖНИК

■ За порадами до Максима Грека зверталися навіть царі

Видатний православний мислитель, письменник, перекладач Максим Грек був людиною всебічно розвинутою. Маючи європейську освіту, він не тільки спостерігав перетворення Московії у феодальну монархію, а й приймав активну участь в ідеологічній боротьбі російського суспільства.

Олександр БАРКІН | «Хрещатик»

МАКСИМ Грек (його світське ім'я Михайло Триволіс) походив з аристократичної грецької родини й народився у 1470 році в місті Арті в західній частині Греції. Наприкінці XV століття він переїхав до Італії, де був близько знайомий з багатьма відомими діячами італійського Відродження. Однак ідеї гуманізму його не захопили, навпаки, найбільше враження на нього справили проповіді католицького проповідника Джироламо Савонароли. Можливо, під їхнім впливом Михайло поселяється в домініканському монастирі Сан-Марко з наміром постригтися в ченці. Але й католицьке трактування Христового учення не знаходить відгуку в його душі. У 1504 році він відправляється на Афон, де повертається у православ'я й приймає постриг у грецькому Ватопедському монастирі під ім'ям Максим.

У 1518 році — на запрошення Великого московського князя Василя III — Максим приїжджає до Москви у якості перекладача. Тут він оселяється в Чудовому монастирі в Кремлі й займається перекладами Тлумачного Апостола й Тлумачної Псалтирі. На початку 20-х років Максим закінчує доручену йому роботу й просить дозволу повернутися на Афон. Однак дозволу не отримав, натомість йому доручають нові переклади й виправлення інших книг.

У 1525 році, обвинувачений у ересі й навіть зраді, Максим Грек був засуджений і заточений у Йоцифо-Волоколамський монастир, де утримувався в дуже тяжких умовах при повній забороні на літературну діяльність. Важко було преподобному в темниці, але серед страждань він здобував і велику милість Божу. До нього з'явився Ангел

і сказав: «Терпи, старець! Цими муками позбудешся вічних мук». У темниці Максим Грек написав вугіллям на стіні канон Святому Духу, який і нині читається у Церкві: «Йже манною препитававший Израїля в пустыни дровле, и душу мою, Владыко, Духа наполни Всесвятаго, яко да о Нем благоугодно служи Ти выну...».

У дійсності, більшість обвинувачень були несправедливі. «Зрада» зводилася до того, що Максим Грек спілкувався у Москві з турецьким послом. «Сретичні» фрази, знайдені в деяких перекладених ним текстах, теж були цілком пояснювані. З одного боку, Максим ще не опанував повною мірою слов'янську мову, тому виникали різні непорозуміння. З іншого боку, він, вихований у душі традиційного візантійського (грецького) православ'я, виявив у слов'янських книгах багато невідповідностей відносно до візантійської ортодоксії. Між іншим, у цьому полягала й одна із причин небажання випускати Максима з Росії — він занадто багато довідався. Отже, влада побоювалася, що, повернувшись на Афон, Максим Грек міг вплинути на формування негативного ставлення до Росії в усьому православному світі.

У 1531 році Максим Грек був засуджений вдруге, тепер уже разом з Вассіаном Патрикеевим, причому до старих обвинувачень додалися обвинувачення в чародійстві й чорнокнижництві, а також у «некористолобстві» і нешануванні російських ченців-чудотворців, чий обителі володіли землями. Церковний суд визнав його винним по усіх пунктах, але умови покарання пом'якшили — він був переведений у Тверський Отроч монастир. Там він жив під наглядом добродушного єпископа Акакія, який милостиво об-

ходився з безневинно потерпілим. У 40-ві роки, після кончини митрополита Даниїла, Максиму Греку навіть повернули частину його архіву, конфіскованого ще при першому арешті, і він приступив до складання збірки своїх творів.

Лише на рубежі 50-х років, при новому гусударі Івані IV, після багаторазового заступництва вселенських патріархів Максима Грека перевели у Троїце-Сергіїв монастир. Однак остаточного свого звільнення він так і не дочекався.

Звичайно ж, рівень і глибина знань, широта світогляду, систематичність мислення високо піднімали Максима Грека в очах навколишнього середовища. Ще при житті він, перебуваючи в ув'язненні, шанувався багатьма як незаперечний авторитет у рішенні складних богословських питань. Про нього писав Андрій Курбський, до нього за порадами приїжджав Іван Грозний.

Однак Максим залишався греком, прихильником єдиної церкви і тому не завжди виступав в інтересах Російської держави. Так, він критично ставився до незалежності (автокефальності) Російської Церкви й не міг визнати того факту, що російські митрополити перестали просити санкцію на своє поставлення у константинопольського патріарха. Не визнав Максим і того, що в середині XVI століття Росію стали йменувати «Третім Римом». Для Максима Константинополь, незважаючи на руйнування турками, залишався єдиною столицею справжнього православ'я. І навіть прославляючи «всеімениту Москову», він не міг визнати за нею особливої святості, тим більше іменування її «Новим Єрусалимом», тому що святий Єрусалим — це єдине місто на землі.

Максим Грек преставився 21 січня 1556 року. Він похований біля північно-західної стіни Духівської церкви Троїце-Сергіївської лаври. Засвідчено чимало благодатних проявів, що здійснилися в гробниці Преподобного, на якій написані тропарі і кондакі йому. Лик преподобного Максима часто зображують на іконі Собору Радоніжських святих ■

«Прийміть, споживайте...»

КОЛИ звершується Божественна Літургія, тоді чи не найбільшою — або ж для деякого єдиною — турботою душі вірянина є (принаймні, логічно мало би так бути) намагання достойно приступити до прийняття найсвятіших Тайн Тіла і Крові Христових. Причастя — мета всього духовного життя православного християнина. Чому ж так важливо брати участь у «Євхаристії»?..

«І нехай буде нам причастя Святих Твоїх Тайн на зцілення душі і тіла», — так пояснює це святитель Іоан Златоуст у молитві, яку читає священнослужитель перед прийняттям Тіла і Крові Христового. Чим є «зцілення душі та тіла»? Це лікування ран, нанесених нам гріховними пристрастями...

Від часу гріхопадіння перших людей гріх увійшов у звичку, ми стали сприймати його як те, що властиве нам від створення, забуваючи слова Великого Писання: «І побачив Бог усе, що Він створив, і ось, добре воно». Творець створює все добрим, тобто — без недосконалої: Бог не творить людину з гріхом. Але для людини, як виявилось, дарована Богом свобода волі стала причиною відступлення від Творця, коли лукавий підступно запропонував спокусливу перспективу досягти богоподібності без Бога. Ось це і розділило Творця та Його творіння. Грішимо повсякчасно — а усвідомлюємо свої гріхи, на жаль, рідко. Та Господь не залишив нас наодинці із гріховністю, а дав можливість прийти до єдності з Ним. Ось сповідь — Тайнство, метою якою є визнання своїх гріхів — усвідомлення нашого відступлення від Бога та вияв бажання воз'єднатися із Творцем. А за ним слідує Причастя, в якому відбувається наше єднання з Богом у святій Церкві Його. «І приєднай його до Церкви святої», — йдеться в розрішальній молитві сповіді. Що дивує — злочинець, який зізнається у вчиненому злочині, неодмінно має понести покарання, а грішник, який кається у своїх гріхах, отримує прощення гріхів! «У земних судилищах, — писав свого часу святитель Іоан Златоуст, — за усвідомленням йде покарання. Тому і Псалом, передбачаючи це, щоби будь-хто, боячись покарання після сповідання, не став перечувати своїх гріхів, говорить: «Сповідайтеся Господеві, бо Він благодій, бо повки милість Його» (Пс. 105: 1). Невже Він не знає твоїх гріхів, якщо ти не зізнаєшся? Так, якщо успіху ти досягнеш через те, що

не сповідаєшся? Невже ти зможеш заховатися? Хоч би ти і не сказав... Він знає... Якщо ж ти скажеш, Він забуває, оскільки: «Ось Я — Бог, згадку провини твоєї» (Іс. 43: 25)».

Так, визнавши, що ми — грішні, водночас отримуємо допомогу для виправлення життя, бо благодать подається тим, хто бажає досягти духовної чистоти. Шойно ми утверджуємося в цьому намірі, тоді ж стаємо «робітниками Божими», бо Його бажання привести нас до святості християнського життя незмінне, як і Сам Бог незмінний. Отже, саме за такої умови наші гріхи прощаються нам і заклик: «Прийміть, споживайте, це є Тіло Моє... Пийте з нього всі, це є Кров Моя...» звучить справді актуально і особливо виразно щодо того, хто відчуває необхідність бути разом із Богом.

Немає більшої радості для пастиря, аніж та, коли духовні чада приходять до Причастя свідомо, тобто — розуміючи власну гріховність, бажуючи виправити своє життя та усвідомлюючи потребу єднатися з Богом через Тайнство. Якщо прихід до Причастя відбувається не внаслідок лише намагання дотримуватися традиції або якоїсь «моди», а дійсно свідомо, то цим воїстину звершується життя у Церкві, людина знаходить своє місце в спільноті єдиновірних, які перебувають під опікою Божественної любові. «Тож знаючи, що Бог усе влаштує і робить, щоб звільнити нас від покарання і мук, будемо подавати Йому для цього численні нагоди, сповідаючись, каючись, припиняючи гнів на ближніх, полегшуючи убогість близьких, пильнуючи в молитвах, виявляючи смирення, постійно пам'ятаючи про гріхи», — закликає до духовної праці святий Іоан Златоуст ■

Архімандрит ЛАВРЕНТІЙ (Живчик) | спеціально для «Хрещатика»

православний календар

3 липня

Священномученика Мефодія, благовірного князя Гліба Володимирського (сина Андрія Боголюбського), святителя Гурія Казанського.

4 липня

Згадують мученика Юліана, священномученика Терентія. Знайдення мощей преподобного Максима Грека (1996).

5 липня

Священномученика Євсевія, єпископа Са-

мосатського (380), мучеників Галактіона, Юліанії.

6 липня

Неділя четверта після П'ятдесятниці. Володимирської ікони Божої Матері. Собор Володимирських святих. Собор Галицьких святих. Мучениці Агрипини, праведного Артемія, святителя Германа Казанського. Собор Новгородських святих. Собор Псковських святих. Петрів піст.

7 липня

Седмиця п'ята після П'ятдесятниці. Різ-

во чесного славного Пророка, Предтечі й Хрестителя Господнього Іоанна. Праведних отроків Якова й Іоанна Менюзьких. Преподобного Антонія Димського (1224).

8 липня

Вшановують благовірного князя Петра, у чернецтві Давида, і княгиню Февронію, у чернецтві Єфросинію, Муромських чудотворців (1228).

9 липня

Тихвінської ікони Божої Матері (1383). День спомину преподобного Давида Солун-

ського (VI), святителя Діонісія Суздальського. Нямецької, Седмизерної та Лідської ікон Божої Матері.

***

Явлення ікони «Тихвінська» відбулося у 1383 році, за правління князя Дмитрія Донського. Кілька разів вона переміщувалася в різні місця, поки не обрала собі місце поблизу Тихвина. За наказом Івана Грозного там було зведено чоловічий монастир. Ікона прославилася різними чудесами, особливо зціленням дітей і сліпих. Дивно те, що одна рука Богородиці вирізняється теплотою, що відчувається вірянами під час припадання до неї.

Віталій ДАНИЛЕНКО:

«Багаті мають платити за бідних!»

Один з новообраних депутатів Київради Віталій Даниленко вже не перший рік є засновником відомої в столиці «Школи боротьби», яку й очолює. Його підопічні — призери численних змагань і турнірів. До речі, як голова Постійної комісії з питань молоді та спорту Віталій Васильович планує чимало зробити для популяризації та розвитку спорту в столиці. Зокрема має на меті зорганізувати безкоштовні години відвідування для тренування дітей з комунальних ДЮСШ у комерційних спорткомплексах. А також наголошує на тому, що під час планування та забудови житлових районів треба обов'язково враховувати виокремлення площ для спортивного дозвілля юних киян. Про ці та інші плани він розповів в інтерв'ю «Хрещатику».

Валентин ЗНАМЕНСЬКИЙ | «Хрещатик»

Віталію Васильовичу, ви багато років у спорті, є майстром спорту України та засновником «Школи Боротьби»... До того ж ви — фаховий економіст і багатодітний батько. Тепер ще й народний обранець, депутат Київської міської ради. Чи на все вистачає часу?

В. Д.: (Усміхається). Я вже багато разів чув це запитання, та відповідь на нього доволі банальна. Якщо ти по-справжньому любиш те, чим займаєшся, — досягнеш неймовірних результатів. До того ж я поважаю спортивну дисципліну й порядок. Прокидаюсь о 5.30: спочатку — крос 5,7 км, потім — активна зарядка, турнік та віджимання. Коли ти в чудовій фізичній формі, то й думки та справи всі до ладу. Це для мене природно, адже особистий таймменеджмент напряму залежить від фізичних можливостей тіла, від того, які навантаження воно подужає за цілий день. Щодо депутатського статусу, то маю зазначити, що для мене це новий досвід. Це водночас і внутрішній виклик самому собі, і дуже велика відповідальність. Саме як у спорті, де не маєш права підвести своїх спортсменів, зараз я не маю права не виправдати сподівань свого виборця. До речі, як голова Комісії з питань молоді та спорту хочу внести ініціативу що-

до регламенту зустрічей. Звісно, в мене є спеціально визначений день та час прийому. Але хочу започаткувати практику додаткових зустрічей для всіх охочих для обговорення нагальних питань — на ранкових пробіжках! По-перше, це оздоровча процедура та свіже повітря, а по-друге — побачимо, для кого справді важливі питання молодіжної та демографічної політики, спортивного дозвілля та сім'ї.

З чого, на вашу думку, треба починати?

В. Д.: Починати потрібно, в першу чергу, з себе! Кожен, хто хоче жити по-новому, має зрозуміти і з'ясувати раз і назавжди: хочеш змін — почни особисто з себе.

Зараз дуже популярно критикувати попередню владу. Нарікати на її зухвалість, недбалість, нахабство. Я не люблю й не хочу моралізувати з цього приводу. Нехай кожна людина аналізує і робить висновки самостійно. Але єдине, що я визнаю відверто, — в уряді було багато непрофесіоналів. Мене особисто це дуже дратує: коли дилетанти беруться за справу, якої не знають, — це програш. У спорті, як і в житті, перемагають фахівці!

Отже, ви пропонуєте люстрацію?

В. Д.: Я пропоную визначитися з професіоналами! Переконали, що пересічний громадянин утомився від балачок і нерезультативності влади. Особисто мрію бачити довкола себе людей, які знають свою справу, амбітних і, головне, кваліфікованих. На кожному щаблі влади — тільки фахівці! Так сталося, що частину свого життя я присвятив спорту. В мене є досвід роботи зі спортивною спільнотою України. Тож чітко усвідомлюю, що кваліфікований тренер — це запорука перемоги спортсмена. Професіонал вкладає в учня душу, досвід, сили та час, але головне, що він дає йому, — це перлини знання! Саме тому такі високі вимоги щодо професійного рівня кожного тренера та спортсмена, аби не просто відповідати європейським стандартам та вимогам, але більше того — перемагати на міжнародній арені! Кожен має бути в бездоганній фізичній формі, виконувати всі нормативи і відповідати високому рівню!

Озвучте, будь ласка, ваші перші кроки на сьогодні? Які плани й проектні рішення?

В. Д.: Я багато розмірковував над пріоритетністю своїх дій, про-

водив зустрічі та консультації серед спортивної спільноти. Йдеться виключно про тактичні та стратегічні рішення, яких вимагають від нас нові часи. Підготовлені мною законопроекти — це законодавче підґрунтя, європейський досвід, адаптований в українській реальності. По-перше, я маю на меті зорганізувати безкоштовні години відвідування для тренування дітей з комунальних ДЮСШ у комерційних спорткомплексах. Для цього розробляються умови регулярних відносин з бізнесом. Переконали, що він піде нам назустріч... Має піти, адже це діти! Вони вже сьогодні хочуть бути активними, займатися спортом, відвідувати секції. Та багато з них просто не мають такої можливості. Що ми можемо їм відповісти? Попередні дядьки лишили нам дірки в бюджеті, тож зачекайте, коли ми трохи назбираємо грошенят і згодом побудуємо вам щось? Ні! Бо ці діти підуть «на вулицю» — і ми втрачимо багато майбутніх олімпійських чемпіонів. Облаштовані приміщення потрібні вже сьогодні. По-друге, заклик до усіх забудовників: під час планування та забудови житлових районів — обов'язково враховуйте виокремлення площ для спортивного дозвілля дітей! А також має бути затверджено обов'язкове передання не-

житлових приміщень комунальним ДЮСШ з метою організації навчально-тренувального процесу. І, звичайно, в найближчому майбутньому є масштабні плани з будівництва безпосередньо спеціалізованих фізкультурно-оздоровчих комплексів. Хоча б декілька в кожному районі міста.

Приємно відзначити, що ви ґрунтовно і практично поставилися до справи. Але чи маєте односторонній? Хто ще переймається вирішенням цих питань?

В. Д.: У Києві понад 100 спортивних федерацій, і кожна на собі відчула, що таке нав'язані «згори» умови, за яких вимагають результат. Дуже багато людей розуміє це і докладає зусиль задля досягнення цього результату. За це їм велика подяка! Я їх поважаю і відкритий до діалогу в будь-який час. Адже це наша спільна справа! Однак є й такі, хто вимагає особливих зустрічей для розмови тет-а-тет щодо обговорення їхніх «приватних питань» (сміється). Таким особам я пропоную брати спортивну форму і о 6.00 приєднатися до мого ранкового кросу. Під час пробіжки я готовий вислухати оті «приватні питання». При цьому біжимо в моєму темпі (усміхається) ■

шахи

Василь Іванчук — переможець міжнародного турніру в Едмонтоні

Український гросмейстер Василь Іванчук посів перше місце на Міжнародному шаховому турнірі в Едмонтоні (Канада). Він здобув перемогу в семи зустрічах і дві партії звів до нічиєї, набравши у підсумку 8 очок із 9-ти. Другу позицію зайняв філіппінець Веслі Со (7,5 очок). Третє та четверте місця розділили між собою аргентинець Антон Ковальов і американець Семуель Шенкленд (5,5 очок).

регбі

Збірна України проведе три матчі в рамках Кубка Націй

В рамках нового сезону Кубка Європейських Націй (КЕН) з регбі-15 національна команда України в цьому році проведе три матчі. Про це повідомляє прес-служба регбіного клубу «Кредо-63» (Одеса). При цьому всі три зустрічі підопічні Зураба Кікачешвілі зіграють у гостях. Стартують «жовто-сині», як і в минулому сезоні КЕН, грою зі Швецією, яка відбудеться 18 жовтня в Стокгольмі. Крім цього, 8 листопада у Кишиневі відбудеться матч Молдова — Україна, а 15 листопада в Льєжі Бельгія — Україна. Зазначимо, що протистояння між збірними Швеції та України в 2012 році завершилося перемогою української збірної з рахунком 22:10.

фехтування

Ольга Харлан усьоме стала найкращою спортсменкою місяця в Україні

За рішенням Національного олімпійського комітету України найкращою спортсменкою червня названо фехтувальницю Ольгу Харлан. Наставника спортсменки Артема Скорохода визнано найкращим тренером місяця, повідомляє прес-служба НОК. Харлан є абсолютною рекордсменкою з отримання подібних престижних нагород НОК, що започатковані у 2005 році. Найкращою спортсменкою місяця вона стає вже всьоме. Олімпійська чемпіонка Пекіна-2008 та бронзова призерка Лондона-2012 чергову медаль здобула на чемпіонаті Європи, що відбувся у французькому Страсбурзі. Харлан виборола золоту медаль в індивідуальній першості, що стала для спортсменки четвертою поспіль нагородою найвищого ґатунку на змаганнях чемпіонату Європи, а також разом з партнерками по збірній — Ольгою Жовнір, Оленою Вороніною та Галиною Пундик — виборола ще й «бронзу» в командних змаганнях. На сьогодні Ольга Харлан продовжує очолювати рейтинг шабліток Міжнародної федерації фехтування.

довідка «Хрещатики»

Даниленко Віталій Васильович народився 31 грудня 1975 року у м. Чернігові.

Одружений, виховує чотирьох дітей: синів Микиту, Данилка, Ярослава та доньку Поліну. У 1998 отримав вищу освіту у Київському національному університеті ім. Вадима Гетьмана за спеціальністю «Виробничий менеджмент».

З 2004 до 2011 року працював на посаді заступника директора приватного підприємства «У.К. Р-ГЕО»

У 2010 році заснував Громадську організацію «Школа боротьби». В ній тренуються майже 2000 дітей віком від 6 до 16 років. Усього відкрито 13 шкіл, 8 з яких діють у Києві та 5 — в інших містах України.

У 2013 році отримав звання заслуженого тренера України. Майстер спорту з дзюдо.

У травні 2014 року обраний депутатом Київської міської ради, є головою постійної Комісії Київради з питань сім'ї, молоді та спорту.

СПОРТ

Київ прийняв етап Кубка Європи з триатлону

■ У двох із трьох стартів перемогу здобули українські спортсмени

У Києві понад 180 спортсменів взяли участь у престижних змаганнях з триатлону. Майже 120 – стартували в рамках аматорської групи Age і в естафетній гонці, ще близько 60 професіоналів поборолися за Кубок Європи та очки у світовий залік.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

Українські спортсмени гідно виступили на домашньому етапі Кубка Європи, перемігши у двох стартах

КИЯНИН Дмитро Ткаченко, який подолав олімпійську дистанцію за 1 годину і 58 секунд, виявився най-

сильнішим з чоловіків в групі Age, а харків'янка Лілія Барановська продемонструвала кращий жіно-

чий результат в групі з результатом 2:08. Примітно, що на плавальному етапі Дмитро показав

лише четвертий результат і перемогу здобув, випередивши суперників на вело- і біговому етапах. А от Лілія Барановська лідирувала всю дистанцію і фінішувала з відривом у шість хвилин від найближчої суперниці.

Не було рівних українці і в боротьбі за Кубок Європи. Прославлена вітчизняна спортсменка Юлія Єлістратова закінчила плавання сьомою, але змогла наздогнати суперниць з Німеччини та Польщі на велоетапі, а на біговому їй не було рівних: на дистанції 10 км вона зуміла наростити перевагу над найближчою конкуренткою до однієї хвилини і здобула перемогу в домашній гонці.

А от у гонці чоловіків-професіоналів кращим результатом українських атлетів стало лише друге місце. Змагання відрізнялися дуже високою щільністю. До фіналу велоетапу група лідерів складалася з 20 спортсменів, і переможець визначався на біговому етапі. Найсильнішим тут виявився португалець Пальма Педро, який зумів на останньому колі випередити українця й фінішувати з перевагою в шість секунд. Наш співвітчизник Єгор Мартиненко прийшов до фінішу другим.

Етап Кубка Європи з триатлону пройшов у Києві вперше. Організатором та ідейним натхненником змагань став киянин Андрій Оністрат, який минулоріч вперше провів у столиці Кубок Києва з триатлону. Нинішнього року на змаганнях була присутня делегація європейських суддів, яка, до речі, не відзначила жодного порушення з боку організаторів чи спортсменів. Очки, отримані учасниками в рамках етапу Кубка Європи, йдуть у залік світового та європейського рейтингів і впливають на відбір спортсменів для участі у Чемпіонаті світу та Олімпійських іграх ■

футбол

Збірна України з пляжного футболу розгромила Францію в матчі Євроліги

У польському Сопоті завершилася гра третього заключного туру етапу Євроліги з пляжного футболу, в якому збірна України розгромила команду Франції з рахунком 4:1. Про це повідомляє офіційний сайт турніру. Наші спортсмени володіли ініціативою протягом всього матчу, пропустивши гол у свої ворота вже наприкінці гри за рахунок 4:0. Вже на 1-й хвилині зустрічі рахунок відкрив Олександр Іллічов, а на 2-й – Олег Мозговий збільшив перевагу українців. Надалі гра дещо заспокоїлася, і наступний голевий момент трапився вже на початку другого періоду, на 13-й хвилині, коли відзначився Олег Будзько. У третьому періоді, на 27-й хвилині, Дмитро Войтенко довів рахунок до 4:0, але на 32-й хвилині Дідьє Саймон дещо скоротив відставання. Раніше українці програли команді Іспанії (3:1) та перемогли в серії пенальті збірну Швейцарії – 6:6 (2:1). Збірна України в цьому турнірі виступала не в найсильнішому складі, бо кілька російських клубів відмовилися відпустити українських легионерів у національну команду.

теніс

Вітчизняні спортсмени залишили Вімблдон

Українці Олександр Долгополов і Сергій Стаховський програли матчі третього кола Вімблдонського тенісного турніру. Про це повідомляє офіційний сайт змагань. Долгополов, який займає 19-е місце в світовому рейтингу на цей момент, зустрічався з 13-м у світі болгариним Григором Дімітровим, який став його першим серйозним суперником у передмісті Лондона. І гра затягнулася на п'ять сетів. Суперники по черзі вигравали сеті, при цьому киянину давалися непарні сеті, тоді як його опоненту – парні. Втім, у п'ятій вирішальній партії ця традиція обірвалася. Найкращий український тенісист на даний момент несподівано здригнувся і програв партію за 19 хвилин, хоча перед тим вів рівну і запеклу боротьбу – 7:6, 4:6, 6:2, 4:6, 1:6. Практично паралельно на іншому корті Всеанглійського клубу лаун-тенісу і крокету зустрічалися Сергій Стаховський, який знаходиться в кінці першої сотні рейтингу (90), і француз Жереми Шарді – 42-а ракетка світу. У цьому матчі боротьба вийшла лише у другій партії, яку українець виграв на тай-брейку – 7:6. Перший, третій і четвертий сет легко виграв Шарді – 6:3, 6:3, 6:0. Обидва українські тенісисти не змогли перекласти свої попередні досягнення на Вімблдоні. Раніше вони доходили тільки до третього кола змагань.

«Спорт – це життя»

■ До Дня Конституції в столиці відбувся спортивно-патріотичний захід

За підтримки Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації відбулася акція «Спорт – це життя». Організаторами виступили Відділ у справах сім'ї, молоді та спорту Деснянської РДА, ЦФЗН «Спорт для всіх», благодійний фонд «Незалежна країна», благодійна організація «Світ без залежності», спортивно-розважальний комплекс «Екстрем-парк», Українська федерація національного пауерліфтингу.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

ВИХІДНИМИ жителі Деснянського району стали свідками досить цікавого заходу. Понад 80 молодих людей бігли вулицями міста з розгорнутим прапором України розміром 10 на 3 метри. Виявилося, що ця акція несла в собі як патріотичні, так і спортивні мо-

тиви. Гасло «Незалежній країні – незалежна молодь!» – яскраве тому підтвердження. Цікаво, що до групи молодих людей долучалися й пересічні автолюбители, які супроводжували колону.

На завершени своєї подорожі учасники провели коротку

Понад 80 молодих людей пробігли вулицями міста з розгорнутим прапором України розміром 10 на 3 метри

фізичну гімнастику, до якої долучився чемпіон світу зі стронгмену та 14-разовий рекордсмен України з пауерліфтингу Сергій Конюшок. Визначний спортсмен показав справжній майстер-клас усім охочим і на рівні з усіма виконував вправи просто неба. На запитання, як часто стронгмен проводить такі ось розминки, пан Конюшок відповів: «У світі існує безліч видів спорту, однак абсолютно кожен спортсмен розпочинає своє тренування з розминки. Вона дозволяє уникнути багатьох травм та негативних наслідків. Втім, я б рекомендував проводити легкі фізичні вправи не лише спортсме-

нам, а й усім, хто хоче кожного дня відчувати себе здоровим та сильним. Така фізкультура дозволяє тримати тіло у тонусі, а мозок ясним. Повірте, навіть при дуже щільному графіку можна знайти для себе 15 хвилин і провести їх з користю».

Варто зазначити, що серед учасників найактивнішими були хлопці, які проходять реабілітацію від наркозалежності в центрі «Світ без залежності». Саме вони на власному прикладі продемонстрували, що здоровий спосіб життя – це єдиний шлях, завдяки якому можна досягти будь-якої мети ■

Фото Бориса КОРТУСЕНКА

Історія трагічного кохання

■ В столиці відбулася прем'єра балету «Дама з камеліями»

Минулого тижня на сцені Національної опери України показали балет «Дама з камеліями» за мотивами однойменного роману Александра Дюма. В Києві нову постановку здійснили хореограф Аніко Рехвіашвілі та диригент Олексій Баклан.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

РОМАН Александра Дюма-сина «Дама з камеліями» написаний у 1848 році. В його основу лягли особисті переживання автора: прообразом головної героїні Маргарити Готье стала Марі Дюплессі, шанувальником якої був і Александр Дюма-син. Паризька куртизанка, справжнє ім'я якої Альфонсіна Плессі, стала знаменитою в 16 років, коли, переїхавши до французької столиці з провінції, проживала на утриманні одного молодого аристократа. В 20 років вона ненадовго зійшлася з письменником, а у 23 — померла від туберкульозу. Вважається, що в їхньому розриві винен Дюма-батько, який був проти цих стосунків. Через хворобу жінка не могла терпіти різких запахів, аромати квітів викликали в неї запаморочення. Тому Марі любила камелії, що майже не пахнуть.

За рік після її смерті Дюма-син надрукував роман «Дама з камеліями»: в ньому куртизанку звать Маргаритою Готье, а небагатого провінційного юнака, який щиро кохав її та якого по-справжньому кохала сама жінка, — Арманом Дювалем. Марі вимушена була покинути Армана через його батька, який був стурбований матеріальним становищем сина, а невдовзі, поїхавши до Лондона, померла.

Зважаючи на шалений успіх роману, письменник переробив його на п'єсу, що була поставлена в Парижі в 1852 році. Вражений цією історією, Джузеппе Верді написав оперу «Травіата»: автор засуджує лицемірну буржуазну мораль, по-

казуючи головну героїню Віолетту шляхетнішою за представників її середовища. Сюжет роману неодноразово приваблював кінематографістів, за ним знято близько 20 художніх і телевізійних фільмів. Жінку, яка береже своє кохання попри всі заборони і правила суспільства, втілювали Сара Бернар, Грета Гарбо, Ізабель Юппер. «Дама з камеліями» не обділена увагою і хореографів. У 1963 році був створений балет «Маргарита і Арман» у постановці британського балетмейстера Фредеріка Аштона на музику Ференца Ліста — спеціально для танцювального дуету Марго Фонтейн і Рудольфа Нурієва. Одна з найвідоміших постановок — триактний балет у постановці Джона Ноймайєра на музику Фредеріка Шопена, прем'єра якого відбулася у 2008 році на сцені паризької Національної опери та який є в репертуарі «Большого театра». У 2000 році в Московському академічному театрі імені К. Станіславського та В. Немировича-Данченка здійснили постановку і на музику опери Джузеппе Верді. А у 2010 році Олександр Полубенцев створив балет за популярною драмою, використавши не лише музику «Травіати», а й уривки з інших опер Верді.

У Національній опері України «Даму з камеліями» (балет у двох діях) поставила художній керівник балетної трупи театру Аніко Рехвіашвілі (її попередні постановки в цьому театрі — «Віденський вальс» на музику Штраусів у 2001 році та «Данієла» Михайла Чембержі у 2006-му). Лібрето вона написала разом

із диригентом-постановником Олексієм Бакланом, який працював над музичною композицією твору. Постановка вийшла цілком новою. В музичній частині не вдавалися до чергової адаптації опери «Травіата» та не використовували твори одного автора. У виставі звучить класика: музика Бетховена, Брамса, Пахельбеля, Форе, Елгара та Стравінського. Постановники намагалися створити «дзеркальні паралелі», поєднавши класичну музику, історію, написану у середині XIX століття, сучасні пластику і театральну мову. Київська постановка не є переказом відомого роману. Як вважає Аніко Рехвіашвілі, «Дама з камеліями» — це самостійна балетна драма, в якій переплітаються сюжетні лінії роману з реальною історією з життя письменника. Це історія кохання автора до витонченої куртизанки Марі Дюплессі, яка принесла своє коротке яскраве життя в жертву кохання. Знайомляться Марі і Александр на музичному салоні на концерті Ференца Ліста, а помирає красуня під час карнавалу, побачивши в останні хвилини життя коханого.

Костюми артистів наближені до сучасної естетики, а на сцені дивують декорації, що «оживають» завдяки оптичним ефектам. Починається і завершується балет показом стіни камелій. Також на сцену проєктуються, залежно від сюжету, розкішні зали, картини, будівлі, навіть падає сніг.

У цьому театральному сезоні «Даму з камеліями» кияни зможуть побачити 12 липня ■

Життя, відбите на папері

■ Киян запрошують познайомитися з творчістю композитора Віталія Губаренка

У Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва, що на території Софії Київської, відкрилася документальна виставка «Пам'ять серця», присвячена творчій діяльності Віталія Губаренка. Цьогоріч композитору виповнилося 60 років.

Олеся НАЙДЮК | спеціально для «Хрещатика»

ВІТАЛІЙ ГУБАРЕНКО — один із найвизначніших українських оперних композиторів минулого століття, представник Харківської школи. Серед його 13 опер найпопулярнішою за кількістю постановок є написана в 1971-му монодрама «Листи кохання» за новелою Анрі Барбюса «Ніжність», тоді як найпровокаційнішою (особливо в наш час) — створена в 1960-х опера «Загибель ескадри» за однойменною п'єсою Олександра Корнійчука. Власне, через останню оперу композитора нерідко асоціюють з образом «совецького» композитора (напротипагу, наприклад, харківському «авангардисту» Валентину Бібіку; до речі, вони з Губаренком навчалися в одного педагога з композиції Дмитра Клебанова). Але це дещо упереджений образ. Говорячи про Віталія Губаренка, хочеться назвати його майстром психологічних портретів. Недавном він звертався до творів Шекспіра (ліричні сцени «Монологи Джульєти»), Гоголя (роль створеного у 1980-му балету «Вій», що його автор так і не побачив на київській сцені, видається містичною), Лесі Українки (за балет «Камінний господар» в дніпропетровській постановці композитор у 1984 році отримав Шевченківську премію).

Саме на цьому аспекті постає Віталія Губаренка зацікавлено першу монографічну виставку «Пам'ять серця». Тут представлено понад 100 документів. Це — рукописи музичних творів (клавирі згаданих опер, а також «Симфонієтта» для струнних, «Перша» та «Друга» симфонії, «Флейтовий концерт» та ін.), листи, афіші з концертів та оперних постановок, численні фотографії, програми конференцій з вшанування пам'яті, наукові збірники і монографії. Деякі репрезентовані документи Віталія Губаренко сам передав до архіву-музею у 1980-х, а решта надійшли від дружини композитора, музикознавця, професора Національної музичної академії ім. П. Чайковського Марини Черкашиної-Губаренко.

Експонати розміщено хронологічно, а також за тематичними міні-блоками. Наприклад, поряд із нотним рукописом твору — лис-

тування автора з видавцями, виконавцями, і тут же афіші — як свідчення концертного життя цього твору; клавир опери репрезентовано разом із фотографіями з прем'єрних постановок вистави. Тож кожен факт набуває необхідного контексту: відвідувачам випадає унікальна можливість уявити не лише життя композитора, а й життя його музики.

Творчість композитора і справді продовжує жити. Нещодавно в столиці в рамках «Київ Музик Фесту» в концертному виконанні прозвучала опера Губаренка «Згадайте, братія моя» за творами Тараса Шевченка. А в Одеському оперному театрі в новому сезоні у вересні запланована прем'єра «Вія» у постановці Григорія Ковтуна.

Звісно, присутні на відкритті виставки дружина композитора Марина Черкашина-Губаренко, перший виконавець «Концерту для флейти» композитора Олег Кудряшов, музикознавці Лесь Олійник та Олена Сакало порівняно з тими, хто не знав Віталія Губаренка особисто, «зчитували» дещо більше інформації з архівних документів — для них це, насамперед, сильний емоційний фактор, дійсно жива «Пам'ять серця». Директор ЦДАМЛМ України Олена Кульчий наголосила, що надто не легко митцю, його рідним віддавати документи, які вже стали частиною твого життя. «Дуже шкода і болісно було розлучатися з цими матеріалами», — зізналась Марина Черкашина-Губаренко. В цьому й цінність таких виставок, і уважний глядач це відчує — адже те, що немов відірвано від серця, до серця й повертається ■

В И С Т А В К А

«Пам'ять серця»

Документальна виставка до 80-річчя від дня народження Віталія Губаренка

Коли: до 26 вересня з 10.30 до 17.30, сб., нд. — вихідні
Де: Центральный державный архив-музей литературы и мистецтва, вул. Володимирська, 22-а, тел.: (044) 278-44-81
Вхід вільний

«Країна мрій» запанує в Феюфанії

З 2004 року «Країна мрій» проходила на Співочому полі. Цьогоріч фестиваль вперше змінює локацію і відбудеться в не менш затишному місці — у Феюфанії. Новий простір дозволяє збільшити кількість сцен та інтерактивних зон. Також уперше всі охочі мають змогу стати співтворцями і приєднатися до організації фестивалю завдяки проекту «Країна мрій разом» — будувати фестиваль як модель майбутнього суспільства, брати участь у прийнятті рішень, голосуванні, привносити власні ідеї, здійснювати персональні інвестиції, купуючи квиток. Засновник фестивалю Олег Скрипка вважає, що завдяки розвитку духовної культури, згуртованості та підтримці свого, українського — чи то мистецтва, чи виробництва, народ здатний зміцнити і побудувати свою країну заново з успішною політикою та екологією.

Фестиваль познайомить відвідувачів з музикантами з усього світу. Цього року на «Країні мрій» ви побачите та почуєте Олега Скрипку та Джаз-кабаре «Забава» (французька програма), новий проект від гурту «Бумбокс» та Романа Гриньківа (Україна), гурт з Нігеру «Tomast», індійсько-британський проект «Kissmet», сербів «Earth Wheel Sky Band», «Miazsz» (Польща), Кабаре-бэнд «Серебряная Свадьба» (Білорусь), гурти «Перкалаба», «TheVio» та багато інших.

Серед нововведень фестивалю: відкривається нова сцена під назвою «Театр-кабаре», запроваджується «Обрядовий майданчик», електронний простір «Етно-Диско-Ланж», проходять виставки картин і фотографій. Традиційно на «Країні мрій» працюватимуть Велика Сцена, сцена «Традиція» (раніше називалася «Під Стінами Лаври»), Аля Майстрів, Дитяча Галлявина, Кобзарська Сцена, Книжковий Ярмарок, в якому візьмуть участь близько 50 видавництв, Літературна Сцена з поетичними читаннями і презентаціями, Кримсько-татарська Сцена, Місце Сили (раніше — «Аля Здоров'я»), майданчик Японського культурного центру, Козацькі Розваги та подіум «Етно-Fashion», на якому покажуть дизайнерські колекції в етностилі.

«Країна мрій»

Коли: 5-6 липня з 12.00 до 23.00
Де: парк «Феюфанія», вул. Академіка Лебедева, 32, безкоштовні маршрутні автобуси курсуватимуть від станції метро «Теремки»
Вартість квитка: 100 грн, для дітей 20 грн.
Детальніша інформація на сайті: www.krainamryi.com

«АртПоле» vs. «Вудсток Україна»

Вже наступних вихідних в Україні відбудуться дві цікаві й різнопланові події. Фестиваль-лабораторія «АртПоле», що виник як «Шешори» 11 років тому в однойменному карпатському селі, постійно

Фестивальна пора

«Хрещатик» дізнався, де в Україні влітку яскраво відпочити

Альтернативу відпустці на курортах пропонують численні фестивалі, які відбудуться в різних кутках України — від Одеси до Львова. Відвідувачі зможуть послухати музику різних напрямків, як-от: рок, джаз і етно, відвідати майстер-класи та насолодитися природою.

Наталка ГАЙ | спеціально для «Хрещатика»

Фото Бориса КУРПІСЕНКА

змінює формати і місце проведення. Цього року «АртПоле» у форматі міжнародної творчої лабораторії ArtPole. IF востаннє проходить у селі Уніж, серед мальовничих пейзажів Дністровського каньйону. Його основна тема — кордони та орнаменти: визначити важливі знаки і символи, створити актуальний орнамент, спільно знайти нову форму, використовуючи знання і набутий досвід.

Під час проведення ArtPole. IF відбудеться презентація арт-об'єктів і перформансів від Мирослава Вайди, Жанни Кадирової, Бенджаміна Коупа та інших. Протягом чотирьох днів роботи творчої лабораторії на гостей та учасників чекає насичена програма: майстер-класи з кераміки і плетіння, лабораторія шуму, танець і імпровізація, відеопоезія та документальне кіно, інтерактивні лекції й дискусії. У рамках дитячої програми працюватиме акустична майстерня казки «Велике Вухо». 11 липня на великій сцені ArtPole. IF Юрій Андрухович та музиканти польського гурту Karbido представлять мультимедійний проект Atlas Estremo, спеціально створений до цього заходу. 12 липня фестиваль завершить грандіозний музичний концерт, на якому виступатимуть Марк ТокарТріо і Duoduo (Україна), AksakBalkanTrio (Польща), Mavgiz (Туреччина).

Фестиваль «Вудсток Україна», який проводить Всеукраїнський благодійний фонд «Серце до Серця», в Україні пройде втретє — цього разу у стінах Свірзького

замку в 40 км від Львова. Woodstock Ukraine-2014 є відголоском Woodstock'69, організатори прагнуть об'єднати молодь та показати своє ставлення до війни під девізом «Мир, музика, любов!». На малій сцені фестивалю «СІМ — студія інтерактивного мистецтва» читатимуть лекції відомі діячі культури, покажуть театральні постановки та виступи молодих українських музикантів. На великій сцені прозвучить музика Neil Taylor (Англія), Enclose (Мексика), Death by Chocolate (Швейцарія), Black Powder Toys (Канада), Metka (Польща), Modiwó (Румунія), The Stylacja (Польща), Atmosfera, Ot Vinta, КораЛЛі, Тінь сонця та інші гурти. На відвідувачів чекають майстер-класи, авто-

«АртПоле»

Коли: 8-12 липня
Де: село Уніж Івано-Франківської області
Вартість квитків: в передпродажу 220 грн на всі дні, 120 грн на 11-12 липня, на місці — 250 грн і 150 грн, вхід для дітей до 12 років — безкоштовно.
Детальніша інформація на сайті: www.artpole.org

«Woodstock Ukraine»

Коли: 8-12 липня
Де: замок «Свірж», розташований у селі Свірж Перемишлянського району Львівської області.
Вхід вільний, реєстрація на сайті: www.woodstock.in.ua

граф-сесії, чайні церемонії, хатха-йога, дегустації вегетаріанської їжі, змагання на байдарках та багато іншого.

В Києві: кольорові ночі, фарби і ведична культура

Вдруге у столиці відбудеться нічний фестиваль «Кольорові ночі», організатори якого хочуть підтримати українське мистецтво, самобутнє і фантазійне. На Співочому полі планують створити міфичний Сад скульптур, встановити арт-об'єкти, які прийшли зі снів і казок, і представити мультимедійні проекти, які допоможуть оживити й подивитися під іншим кутом на вже знайомі картини. А також — театр тіней, танцювальні проекти, кіно під відкритим небом і багато інших цікавинок. «Кольорові ночі» влаштують 15-17 серпня, вартість квитків буде відома пізніше.

На фестивалі ведичної культури Vedalife, який проходитиме з 30 липня по 5 серпня на ВДНГ (проспект Академіка Глушкова, 1) на вас чекають зустрічі з духовними вчителями, йога-марафони, семінари та майстер-класи зі здорового харчування, консультації фахівців з аюрведи, концерти, свята та культурні традиції світу, ведичний планетарій, виставки та експошадка. Усіх гостей обіцяють нагодувати досита вегетаріанською їжею. Вхід вільний, реєстрація на сайті www.vedalife.camp.

9 серпня на Льодовому стадіоні (метро «Іподром») відбудеться київський фестиваль фарб Хо-

лі. Це індійське народне свято символізує вигнання зла й відродження життя. Тисячі людей, використовуючи фарбу, розмалюють один одного до невпізнання. Також у програмі: виставка творів художників і хенд-мейду, виступи діджеїв і музикантів, мехенді та боді-арт, волейбол і танцювальний флешмоб. Вхід: 180 грн (у вартість входить 6 пакетів фарби).

«Захід» з Ляписом Трубецьким та Clawfinger

Вже шостий рік поспіль в Україні пройде один з наймасштабніших музичних фестивалів «Захід 2014», який популяризує українську культуру. На головній сцені виступатимуть гурти Anti-Flag (USA), Clawfinger (SWE), Ляпис Трубецької (BY), BB, Брати Гадюкіни, Noize MC (RU), Zdob Si Zdob (MD), Скрябін, THMK, Тартак, Перкалаба.

«Захід 2014»

Коли: 8-10 серпня.
Де: село Родатичі, б/в «Сонячна галявина» біля Львова.
Вартість квитків: 480 грн.
Детальна інформація на сайті: www.zaxidfest.com

«Джаз Коктебель» переїжджає під Одесу

Незважаючи на неможливість провести масштабний джазовий фестиваль у звичному Коктебелі, організатори залишилися вірні принципу: море, атмосфера і хороша музика. Koktebel Jazz Festival 2014 відбудеться на березі Чорного моря в Одеській області. Для денних концертів готують сцену Open Stage в районі селища Заточка (47 км від Одеси). Цей курорт селище славиться своїм пляжем завдовжки 15 км. На Open Stage, крім презентацій нових музичних імен та проектів, проходитимуть активності фестивалю сучасного мистецтва ARTISHOCK (від екоархітектури та ленд-арту до фешн), кінопокази, в тому числі французької музичної анімації, екопрограми. Вечірні виступи відбуватимуться на сцені Nu Jazz Stage у внутрішньому дворі Акерманської фортеці (15 км від Затоки). Першим хедлайнером фестивалю в 2014 році оголошено проект Get the Blessing. Колектив, заснований музикантами культової групи Portishead — барабанщиком Clive Deamer і басистом Jim Barr, виступить 12 вересня. Очікується участь у фестивалі молодих українських виконавців, а також іменитих груп з Великої Британії та США.

Третій майданчик, з якого 12 років тому починалася історія фестивалю, перетворюється в окрему подію — Voloshyn Jazz Weekend, яке пройде в Києві з 19 по 21 вересня. Куратором проекту виступить Олексій Коган ■

Koktebel Jazz Festival 2014

Коли: 11-14 вересня
Де: узбережжя Затоки і Акерманська фортеця (м. Білгород-Дністровський), Одеська область.
Вартість квитків: 599 грн.

